

10. MODUL

KÖNNYŰIPAR

A könnyűipar fogyasztási cikket termel. Ágazatai közé tartozik a textil-, ruházati, bőr-, cipő-, fa-, bútor-, papír- és nyomdaipar. Az ágazaton belül egyes üzemek alapanyagokat (fűrészáru), mások késztermékeket állítanak elő (nyomdaipar).

Alap-szakképesítések a szakmacsoportban:

- Bördíszműves
- Cipész, cipőkészítő, cipőjavító
- Fonó, kötő és nemszött-termék gyártó
- Kalapos, sapka- és kesztyűkészítő
- Könnyűipari géprendszer üzemeltetője
- Könnyűipari technikus
- Szabász
- Szabó
- Szíjgyártó és nyerges
- Szövő
- Szűcs, szörme és bőrkonfekcionáló
- Textilszínező, -kikészítő
- Tímár, bőrkikészítő
- Vegytisztító, kelmepestő, mosodás

A szakmacsoportozáshoz tartozó alap-szakképesítésekről, valamint az azokhoz kapcsolódó részsakképesítésekről, elágazásokról és ráépülésekről tájékozódhat a modul 1. részmoduljának *1. mellékletéből*. Ezt a mellékletet elsősorban pedagógusoknak szántuk, de ha a pedagógus úgy látja, hogy a diákok is tudják hasznosítani, úgy számukra is odaadható.

Az egyes szakképesítések részletes leírását, jellemzését több internetes oldalon is megtekintheti.

A www.szakkepites.hu oldalon – a képernyő bal oldalán – az OKJ szakképesítéseket négy szempont szerint keresheti:

- ABC szerint
- szakmacsoport szerint
- tanulmányi terület szerint
- szint szerint

Kiválasztva bármely szakképesítést, a legrelevánsabb információkat a szakmai és vizsgakövetelmény rendelvek tartalmazzák, melyek az oldalról letölthetőek.

A www.milegyek.hu oldalon – szintén a képernyő bal oldalán – a szakmakereső földre kattintva kínál az oldal egyszerű és komplex keresést. Érdekes ez utóbbit választani, ahol nemcsak a szakmacsoportok, de a végzettség és a képességek, tulajdonságok beállításával is képes szűrni a rendszer. Ezen az oldalon – kiválasztva egy konkrét szakképesítést – diákok számára is könnyen érthető, könnyen átlátható és feldolgozható formában mutatják be a szakképesítéseket.

A www.epalya.hu oldalon a „Tanulás” fülön belül a „Képzettségek”-re kattintva informálódhatunk a szakképesítésekről. A konkrét szakképesítések információs felületére belépve itt is megtalálhatók a szakmai és vizsgakövetelmények, amelyek a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet honlapjára navigálják az érdeklődőket.

Munkahelyi megfigyelés

A **munkahelyi megfigyelés** (job-shadowing) lehetőséget teremt arra, hogy a fiatalok/tanulók valós munkakörnyezetben szerezhessenek benyomásokat egy-egy pályaterületről, foglalkozásról úgy, hogy az adott szakembert „árnyékként követve” megismerik a legfontosabb tevékenységeket, eszközöket, munkamódot, munkakörnyezetet, a munkavégzéshez kapcsolódó alapvető szabályokat és további jellemzőket. A munkahelyi megfigyelés (job-shadowing) során a fiatalok/tanulók nem kapcsolódnak be a munkavégzésbe, hanem előre megbeszélte, felosztott megfigyelési szempontok alapján „elemzik” a munkakört, illetve előre megadott kérdések mentén szereznek információt az adott munkahelyen a kijelölt személy (személyek) tevékenységéről, a használt eszközökről, a munkahelyi kapcsolatokról stb.

A munkahelyi megfigyelések során, ha a diákok nem vihetők ki a munkahelyre egy csoportban, akkor a következő megoldások valamelyikét javasoljuk (felté-

telezve, hogy az osztályt két részre, „A” és „B” csoportra osztjuk).

A modul 4 hete alatt (ha 6 szakmacsoportot választunk ki):

	„A” csoport által végzett tananyag	„B” csoport által végzett tananyag
1. hét	1. részmodul 1–2. foglalkozás ÉS 1. részmodul 3. foglalkozás	1. részmodul 1–2. foglalkozás ÉS 3. részmodul 3–5. foglalkozás
2. hét	2. részmodul 1–2. foglalkozás ÉS 2. részmodul 3. foglalkozás	2. részmodul 1–2. foglalkozás ÉS 4. részmodul 3–4. foglalkozás
3. hét	3. részmodul 1–2. foglalkozás ÉS 3. részmodul 3–5. foglalkozás	3. részmodul 1–2. foglalkozás ÉS 1. részmodul 3. foglalkozás
4. hét	4. részmodul 1–2. foglalkozás ÉS 4. részmodul 3–4. foglalkozás	4. részmodul 1–2. foglalkozás ÉS 2. részmodul 3. foglalkozás

Amennyiben 8 vagy 10 szakmacsoport kiválasztása történt, akkor olyan munkahelyi megfigyelési gyakorlatok szervezése ajánlott, ahová egyszerre kivihető az osztály.

Mellékletek

Minden részmodulnál az 1-től kezdődik a sorszámozásuk. Az itt látható táblázat a mellékletek címéről és sorszámaról ad tájékoztatást, valamint a fajtájáról (feladatlap, információs lap, megoldó kulcs vagy éppen a digitális melléklet CD-n). A mellékletek mindegyikén található jelzés arra vonatkozóan, hogy kinek szól. Amennyiben a pedagógus (tanár) számára készült, akkor „T” jelzésű, illetve a diákoknak szólók „D”

jelzésűek. Utóbbiak esetében minden diák egyet-egyét kap az adott mellékletből.

A „Cs^x” jelű lap (ahol x egy szám) jellemzően a diákok csoportjának adandó mellékletet jelent, a Cs után álló szám jelzi, hogy maximum hány csoport alakítása javasolt az adott feladat elvégzése során. Ritkább esetben a Cs jelzés egy differenciált feladatadást lehetővé tevő feladatlapsort jelent, ahol a Cs után álló szám csupán azt jelzi, hogy hány példány szükséges ahhoz, hogy egy 16 fős csoport számára elég legyen. A feladatleírás minden esetben egyértelművé teszi a mellékletek felhasználását.

ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁZAT A MODULBA TARTOZÓ RÉSZMODULOKRÓL, ILLETVE AZ AZOKHOZ KAPCSOLÓDÓ MELLÉKLETEKRŐL

	Részmodul címe	Részmodul óraszám	A részmodulhoz tartozó segédletek
1. részmodul	Foltozd meg!	7	1. melléklet: Szakképesítések a könnyűipar szakmacsoportban
			2. melléklet: Könnyűipar szakmacsoport – érdeklődési kérdőív
			3. melléklet: A könnyűipar szakmacsoport érdeklődési kérdőívének értékelése
2. részmodul	Rongyoszsák	7	1. melléklet: Érzelmek a kalapban – játékkártyák
			2. melléklet: Foglalkozások a könnyűipar szakmacsoportból – játékkártyák
			3. melléklet: Illik–nem illik – képek
			4. melléklet: Anyagokkal való ismerkedés – kártyák
3. részmodul	Bőrbarát	7	1. melléklet: A bőr története a kezdetektől
			2. melléklet: A pamut
			3. melléklet: A nemez
			4. melléklet: A selyem
			5. melléklet: Bőrfonás
			6. melléklet: Szövés papírból
			7. melléklet: Textilkép
			8. melléklet: Selyemfestés
			9. melléklet: Tűpárnakészítés
4. részmodul	Színezd újra!	7	1. melléklet: Foglalkozások értékelése
			2. melléklet: Mi legyen? – szerepkártyák
			3. melléklet: Mi legyen? – feladatlap
			4. melléklet: Együttműködési önértékelési lap
			5. melléklet: Színes paletta – szerepkártyák
			6. melléklet: Színes paletta – hirdetések
			7. melléklet: Színes paletta – feladatlap
			8. melléklet: SMS-küldés – feladatlap

1. RÉSZMODUL

FOLTOZD MEG!

A könnyűipar szakmacsoporthoz tartozó szakmákkal történő ismerkedés. A legfontosabb cél, hogy a részmodul segítse a diákokat abban, hogy alakuljon ki egy elképzelés bennük arról, hogy milyen alapvető elvárások fogalmazódnak meg a szakmacsoporthoz tartozó szakmákat végzők iránt.

KIEMELTEN FEJLESZTENDŐ KOMPETENCIÁK

- Kritikai gondolkodás
- Rugalmasság és alkalmazkodás
- Felelősségvállalás
- Tervezés, szabályok betartása
- Meghallgatás

IDŐIGÉNY

- 7 óra

MELY CÉLOK ELÉRÉSÉHEZ JÁRUL HOZZÁ?

Az életpálya fejlődését támogató döntéshozatalhoz nélkülözhetetlen tájékozottságot és ismereteket biztosít.

A könnyűipar szakmacsoportban történő tájékozódás révén segíti az életpályával és a munkavállalással, az adott munka végzésével kapcsolatos információk feltérképezését.

A feladatok végzése során a diáknak módja van arra, hogy gyakorolja a másokkal történő pozitív és eredményes interakciót.

Gyakorlati élményeken keresztül segíti elő az életpálya-építést és a munkavállalói célokat támogató egész életen át tartó tanulás kompetenciájának kibontakoztatását.

Támogatja a munka, a társadalom és a gazdaság kapcsolatának felismerését.

SZAKTUDOMÁNYI ÉS PEDAGÓGIAI HÁTTÉR

Szakmailag a részmodul a könnyűipar területén megszereshető képesítésekkel kapcsolatos előzetes tudás feltárására törekszik, és a szakmacsoport egészéről próbál áttekintést nyújtani. A személyes viszonyulás kialakítását segíti elő, a diák azonosíthatja, hogy e szakmacsoporton belül milyen őt érdeklő területek vannak.

A képesítésekben történő tájékozódást segíti az *1. melléklet*ben közölt táblázat, amely tanítási órán is könnyen alkalmazható segédletként.

A www.epalya.hu honlapon a szakképesítés begépelésével információkat kaphat a szakképesítés során megtanulandó ismeretkörökről és a betölthető foglalkozásokról. További tájékozódást segítő források:

http://www.epalya.hu/munka/feor_megjelenit.php?feor=7321

http://www.epalya.hu/munka/foglalkozas.php?foglalkozas_nev=k%F6t%F5ipari+konfekci%F3sfeh%E9rnem%FB+k%E9sz%EDt%F5&feor_kod=&kereses=Keres%E9s (szakmák leírása)

A **munkahelyi megfigyelések** (job-shadowing) tervezése során fontos, hogy lehetőleg különböző jellegű munkahelyeket látogathassanak meg.

Megjegyzés: Ha nem oldható meg, hogy az egész osztály egyszerre menjen munkahelyi megfigyelésre, akkor az iskolában maradókkal a 3. részmodulnál ismertetett 3–5. foglalkozás végezhető el! Lásd részletesebben a témaleírást!

AJÁNLOTT FELDOLGOZÁSI MÓD

1. FOGLALKOZÁS

Mit tudok már?

A könnyűipar szakmacsoporttal kapcsolatban minél bővebb és tárgyilagosabb ismeret szerzése, mely szükséges ahhoz, hogy a tanulók a későbbiekben a számukra legmegfelelőbb pályát tudják választani.

Időigény

45 perc

Eszközök

- Csomagolópapír és filctoll
- Fénymásolt kérdőívek
- Internet-hozzáféréssel rendelkező számítógépek

20 perc **ÖTLETELÉS!**

A szakmacsoportba tartozó szakmák azonosítása. Az új szakmacsoportra történő ráhangolódás.

Cél

Ráhangolás a szakmacsoportra és a tanulók előzetes tudásának, meglévő ismereteinek feltérképezése a könnyűipar szakmacsoportba tartozó szakmákkal kapcsolatban, és az ismeretek helyességének ellenőrzése.

Forrás

1. *melléklet*: Szakképesítések a könnyűipar szakmacsoportban

A feladat menete

1. Teljes csoportos megbeszélés keretében kérdezzük meg: Szerintetek mely szakmák (képesítések) tartoznak ebbe a szakmacsoportba? A tanár segítségével minden szóba jöhető szakmát írjanak fel cetlikre, majd egy csomagolópapírra előkészített két csoport alá rendezzék a szakmákat.
  1. Biztos, hogy ebbe a csoportba tartozik
  2. Nem biztos, hogy ebbe a csoportba tartozik. Majd rakják fel egy jól látható helyre!
2. Ezután párokban az 1. *melléklet*: Szakképesítések a könnyűipar szakmacsoportban lap segítségével azonosítsák/ellenőrizzék, hogy valóban a szakmacsoportba tartozik-e az adott képesítés.
3. Az ismeretlen fogalmakat húzzák alá, majd teljes csoportban beszéljék meg ezeket.

- A párok visszajelzései alapján helyesbítik a listát (ha szükséges). Itt mutassunk rá a képesítés és a foglalkozás közötti különbségre!
- Azonosítsuk, hogy milyen képesítésekkel lehet esetleg egyéni vállalkozásban is dolgozni.

Megbeszélés/Értékelés

Ha van rá idő, a tanár próbálja tudatosítani, mennyire nem könnyű eldönteni, melyik szakma hova tartozik, ezzel is bizonyítja, mennyire fontos az az ismeret, amit ezeken a foglalkozásokon tanulnak.

25 perc **ÉRDEKLŐDÉSI KÉRDŐÍV KITÖLTÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE**

A könnyűipar érdeklődési kérdőív kitöltése és kiértékelése.

Cél

A tanulók legyenek tisztában a saját érdeklődésükkel ezzel a szakmacsoporttal kapcsolatban.

Forrás

- 2. melléklet:* Érdeklődési kérdőív a könnyűipar szakmacsoporthoz
- 3. melléklet:* A könnyűipar szakmacsoport érdeklődési kérdőívének kiértékelése

A feladat menete

- A kérdőív kitöltése.
- A kérdőív értékelése.
- A kiértékelt kérdőívek alapján keressék meg a hasonló érdeklődésű társukat.

Megbeszélés/Értékelés

A kitöltött kérdőív és értékelése (*2. melléklet* és *3. melléklet*) kerüljön a portfólióba.

2. FOGLALKOZÁS

Ismerjük meg jobban!

A tanulók már némi ismerettel rendelkeznek az aktuális szakmacsoportról, ennek az ismeretnek az elsajátítását kell itt megvalósítani.

Időigény

45 perc

Eszközök

- Kartonlapok
- Tárgyak/képek, melyek a szakmacsoporthoz kapcsolódnak: olló, szabókréta, zsírpapír, varrótű, varrócérna, gombostű, divatlap, centiméter, ruhafesték, mosópor, ár, bőr, műbőrdarab, cipőfűző, szőrmedarab, benzin (ezzel tisztítjuk a szőrmét), sniccer stb., valamint más tárgyak, melyek nem ehhez a szakmacsoporthoz tartoznak.

30 perc **MI JUT ESZEDBE RÓLA?**

A szakmacsoportból kiválasztott szakmáról mindenki mondjon 1-2 mondatot.

Cél

A könnyűipar szakmacsoport alapjainak megismerése, ráhangolás a szakmacsoportba tartozó szakmák megismerésére.

Forrás

www.szakma.hu

www.epalya.hu

A feladat menete

- Alakítsunk 3-4 fős csoportokat az előző foglalkozáson megismert érdeklődés hasonlósága szerint.
- Tudatosítsuk a munkakör (foglalkozás) és a képesítés közötti különbséget. Hívjuk fel a fiatalok figyelmét arra, hogy az új OKJ szerint keressék a szükséges képesítést, hiszen a régi OKJ-ban nem biztos, hogy szerepel.
- A csoporttagok közösen válasszanak ki egy őket érdeklő, a szakmacsoporthoz kapcsolódó foglalkozást, és készítsenek egy rövid leírást az internet és a forrásban megadott honlapok segítségével. (Mindenkinek csoporttag írja le!!!) A leírás szempontjai:
  - Milyen képzettséget igényel, és a képzettség megszerzésének milyen előfeltételei vannak?
  - Milyen adottságokat kíván a szakma?

- Jellemzően hol és hogyan történik a munkavégzés (ülve/állva)?
  - Milyen eszközökkel kell dolgozni?
4. A csoportok olvassák fel a választott foglalkozás jellemzését!

Megbeszélés/Értékelés

Mindenki a saját érdeklődésének megfelelő szakma leírását tegye a portfóliójába.

15 perc **ESZKÖZVÁLOGATÁS**

Az asztalon lévő tárgyak/képek közül mindenki válasszon egyet, amely szerinte a varrónő, szabász, fehérnemű-készítő szakmákhoz kapcsolódik. (Ügyeljünk arra, hogy legalább annyi tárgy/kép legyen, amennyi a csoport létszáma!)

Cél

A szakmák jellemzőinek minél szélesebb körű ismerete a gyakorlásuk során alkalmazott eszközök segítségével.

A feladat menete

1. A diákok nagy körben helyezkedjenek el.
2. A kör közepén helyezzük el a tárgyakat, képeket.
3. Kezdheti a tanár, de egy önkéntes diák is a feladatot.
4. Válasszon ki egy tetszőleges tárgyat, majd mondja el, mire való, melyik szakmában használják.
5. A többiek kiegészíthetik az információkat.

Változat

A feladat úgy is kezdődhet, hogy a tanulóknak először szét kell válogatni a tárgyakat abból a szempontból, hogy ebben a szakmacsoportban használják vagy sem.

3. FOGLALKOZÁS

Munkahelyi megfigyelések

A feladat leírása, részletezése, a szükséges eszközök és a kapcsolódó feladatlapok a „Munkahelyi megfigyelések” c. tanári segédanyagban található.

Időigény

5 x 45 perc

Megjegyzés: Ha nem oldható meg, hogy az egész osztály egyszerre menjen munkahelyi megfigyelésre, akkor az iskolában maradékkal a 3. részmodulnál ismertetett 3–5. foglalkozás végezhető el.

A részmodulban

Ráhangelést szolgáló feladatok:

- Ötletelés
- Mi jut eszedbe róla?

Elsajátítást támogató feladatok:

- Mi jut eszedbe róla?
- Eszközválogatás

Alkalmazást gyakoroltató feladatok:

- Érdeklődési kérdőív

ÉRTÉKELÉS

Az iskolai portfólióba kerülnek:

- A „Mi jut eszedbe róla?” c. feladatnál készült szakmaleírás.
- A munkahelyi megfigyelésen kitöltött feladatlapok
- A 3. melléklet.
- A „Mi jut eszedbe róla?” c. feladatnál leírt szakmajellemzés

FORRÁSOK

A SzakMA projekt módszertana:

<http://www.szakma.hu/szakmamodszerterar/index.php>

http://www.epalya.hu/munka/feor_megjelenit.php?feor=7321 (pályaleírások, jellemzők)

http://www.epalya.hu/munka/foglalkozas.php?foglalkozas_nev=k%F6t%F5ipari+konfekci%F3sfeh%E9rnem%FB+k%E9sz%EDt%F5&feor_kod=&kereses=Keres%E9s (szakmák leírása)

1. MELLÉKLET

SZAKKÉPESÍTÉSEK A KÖNNYŰIPAR SZAKMACSOPORTBAN

Részsakképesítés (ebből továbbtanulással megszerezhető a szakképesítés)	Szakképesítés	Specializáció/Elágazás (a szakképesítés megszerzése közben dönteni kell, hogy melyik)	Ráépülés (szakma után további tanulással szerezhető meg)
Táskajavító	Bőrdíszműves		
Cipőfelsőrész-készítő	Cipész, cipőkészítő, cipőjavító		Ortopédiai cipész
Cipő-összeállító			
Fonó	Fonó, kötő és nemszőtt- termék gyártó		
Kötő			
Nemszőtt-termék gyártó			
Kalapos, sapkakészítő	Kalapos, sapka- és kesztyűkészítő		
Kesztyűs			
Könnnyűipari gépkezelő	Könnnyűipari géprendszer üzemeltetője		
Rostnövény-feldolgozó			
Seprű- és kefégyártó			
Szőr- és tollfeldolgozó			
	Könnnyűipari technikus	Bőrfeldolgozó-ipari technikus	
		Ruhaipari technikus	
		Textilipari technikus	
	Szabász		
Fehérnemű-készítő	Szabó	Csecsemő- és gyermekruha-készítő	
Lakástextil-készítő			
Munkaruha- és védőruha-készítő		Férfiszabó	
Textiltermék-összeállító		Női szabó	

Részsakképesítés (ebből továbbtanulással megszerzhető a szakképesítés)	Szakképesítés	Specializáció/Elágazás (a szakképesítés megszerzése közben dönteni kell, hogy melyik)	Ráépülés (szakma után további tanulással szerezhető meg)
Bőrtárgykészítő	Szíjgyártó és nyerges		
Szíjgyártó			
	Szövő		
Bőrruhakészítő, -javító	Szűcs, szőrme- és bőrkon- fekcionáló		
	Textilszínező, -kikészítő		
Szőrmeipari megmunkáló, szőrmepestő	Tímár, bőrkikészítő		
	Vegyztisztító, kelmepestő, mosodás		

2. MELLÉKLET

Könnyűipar szakmacsoport

– érdeklődési kérdőív

Az alábbi kijelentések mindegyikénél a megfelelő oszlopba tett X-szel jelezd, mennyire szívesen csinálod vagy csinálnád.

						
1.	Ülve kéziszerszámokat használni, erőt kifejteni					
2.	Állva gépek között járkálni					
3.	Fonalminőséget ellenőrizni					
4.	Gyorsan változó környezetben dolgozni					
5.	Bőrrel dolgozni					
6.	Fonalakkal dolgozni					
7.	Pontosan dolgozni					
8.	Vevőkkel, megrendelőkkel tárgyalni					
9.	Előre elképzelni a kész tárgyat					
10.	Egyedi problémákat megoldani					
11.	Meleg környezetben dolgozni					
12.	Váltakozva ülni és állni					
13.	Szabásminta alapján szabni					
14.	Minta alapján összevarrni dolgokat					
15.	Méretre igazítani					
16.	Ruhákat javítani					
17.	Függönyöket, ágytakarókat, ágyneműt készíteni					
18.	Gépek között dolgozni					
19.	Állandóan ülve dolgozni					
20.	Gépek folyamatos működését biztosítani					
21.	Vegyszerekkel dolgozni					
22.	Kötött és szövött anyagokkal dolgozni					
23.	Színeket összeillesztene					
24.	Egy tárgyat létrehozni					
25.	Természetes anyagokkal dolgozni (toll, szőrme, bőr)					
26.	Bőrt előkészíteni					

Ez kerüljön a portfóliódba!

3. MELLÉKLET

A könnyűipar szakmacsoport érdeklődési kérdőívének értékelése

A túldoldalon kezd a feladatot!

1. Végezd el a műveletet!

A * téglalapba írt szám ..... : 26 = ...

Ha az eredmény

1–3 közé esik, biztosan nem érdekelnek a szakmacsoportot jellemző tevékenységek.

3–4 közé esik, lehet, hogy érdekelnek a szakmacsoportot jellemző tevékenységek, érdemes körülnézned alaposabban is a szakmacsoporthoz kapcsolódó képesítések és foglalkozások között!

4–5 közé esik, feltétlenül érdemes körülnézned alaposabban is a szakmacsoporthoz kapcsolódó képesítések és foglalkozások között!

2. Ha megnézed a *-gal jelzett négyzeteket, akkor az alábbi táblázat segít értelmezni az eredményt:

Ha az eredmény

1–3 közé esik, biztosan nem érdekelnek a szakképesítéshez kapcsolódó tevékenységek.

3–4 közé esik, lehet, hogy érdekelnek a szakképesítéshez kapcsolódó tevékenységek, érdemes körülnézned alaposabban is a szakmacsoporthoz kapcsolódó hasonló képesítések és foglalkozások között!

4–5 közé esik, feltétlenül érdemes körülnézned alaposabban is a szakmacsoporthoz kapcsolódó hasonló képesítések és foglalkozások között!

A tájékozódáshoz használhatod az alábbi internetes forrásokat:

<http://www.milegyek.hu/searchcomplex.php>

http://okj2006.hu/szakmacsoport_mezogazdasag.php

Ha a képzettség szintje és/vagy a képzés formája szerint is szeretnél keresni, ajánljuk a következő oldalt:

<http://www.epalya.hu/tanulas/kepzettseg.php>

Ez kerüljön a portfóliódba!

Másold át a kérdőívből a válaszaidat úgy, hogy az X helyett a megfelelő számot írod be!						A fehéren maradt részekre másold át a kérdésre adott pontszámait!							
													
	1	2	3	4	5	Bőrtágykészítő/ Szíjgyártó/Táskajavító	Kalapos, sapkakészítő/ Seprű- és kefégyártó	Fonó/Kötő/Szövő	Bőrkonfektionáló/ cipőfelsőrész-készítő	Cipész/cipőjavító	Textiltermék- összeállító/Szabó	Szőrmeipari megmun- káló, szőrmepestő	Rostnövény-feldolgozó/ Szőr- és tollfeldolgozó
1.													
2.													
3.													
4.													
5.													
6.													
7.													
8.													
9.													
10.													
11.													
12.													
13.													
14.													
15.													
16.													
17.													
18.													
19.													
20.													
21.													
22.													
23.													
24.													
25.													
26.													
Összes													
	*					:10	:12	:9	:12	:10	:14	:11	:7
Írd az osztások eredményét ebbe a sorba!						**	**	**	**	**	**	**	**

*Add össze az 1–5. oszlopok „Összes” sorába beírt számokat, és az eredményt írd a téglalapba!

2. RÉSZMODUL

RONGYOSZSÁK

A részmodul alapvető célja a könnyűipari szakmacsoporthoz tartozó szakmákkal történő ismerkedés. A részmodul tevékenységei azt segítik elő, hogy a diákokban, fiatalokban alakuljon ki egy elképzelés arról, milyen alapvető elvárások fogalmazódnak meg a szakmacsoporthoz tartozó szakmákat végzők iránt, és fogalmazza meg saját maga számára, hogy a szakmacsoportba tartozó szakmáknak milyen elemei vonzóak számára és melyek nem.

KIEMELTEN FEJLESZTENDŐ KOMPETENCIÁK

- Érzelmek kifejezése
- Mások érzelmeinek és gondolatainak észlelése
- Felelősségvállalás
- Rugalmasság és alkalmazkodás

IDŐIGÉNY

- 7 óra

MELY CÉLOK ELÉRÉSÉHEZ JÁRUL HOZZÁ?

Biztosítani kívánja az életpálya fejlődését támogató döntéshozatalhoz nélkülözhetetlen tájékozottságot és ismereteket. A könnyűipar szakmacsoportban történő tájékozódás révén az életpályával és a munkavállalással, az adott munka végzésével kapcsolatos információk feltérképezését segíti elő. A feladatok végzése során lehetőséget teremt a másokkal történő pozitív és eredményes interakció gyakorlására, az együttműködés kompetenciáinak fejlesztésére. Elősegíti az életpálya-építést és a munkavállalói célokat támogató, egész életen át tartó tanulás kompetenciájának kibontakoztatását gyakorlati élményeken keresztül. Hozzájárul a munka, a társadalom és a gazdaság kapcsolatának felismertetéséhez.

SZAKTUDOMÁNYI ÉS PEDAGÓGIAI HÁTTÉR

A **fonás és a szövés** az emberiség egyik legrégebbi idő óta gyakorolt kézművesmestersége. A textilek kezdetben csak növényi rostokból készültek, de az állatok házi-ásítása után megjelentek az állati alapanyagok is. A paraszti textilkészítés legbonyolultabb eszköze a szövőszék. A régészeti leletek több évezred távolában is megőrizték egyes textíliák szövött anyagát. Szövött termékek előállítására már népmesék is gyakran említik a szövőszéket. A varrás a szövött anyagok használatával kezdett nagyobb mértékben terjedni. Ahogy a szabás is fejlődésnek indult, egy-egy ruha egyre több darabból állt össze, itt szükségessé vált a varratok megerősítése. Ezek voltak az első lehetőségek a díszítésre a szabásvo-
nal mentén. Az összeerősített textíliákat színes vastagabb fonallal, díszes öltésekkel tették tartósabbá. A szövés módszerével a legegyszerűbb eszközökkel, termé-

szetes növényi és állati eredetű anyagokból sátoranyagot, szőnyeget, ruházati textilt vagy egyéb háztartási eszközt (edényt, kosarat, kast, szakajtót, táskát) készíthetünk.

Anyagai lehetnek:

- növényi eredetűek (pamut, len, kender, juta);
- állati eredetűek (gyapjú, toll, kasmír stb.);
- ásványi eredetűek (azbeszt, arany, ezüst, réz stb.);
- mesterséges eredetűek – műszálak (nejlon, perlon, darlon stb.).

További érdekességek és tanulást színesítő ismeretek érhetők el az alábbi internetes honlapokon:

<http://www.sze.hu/muvtori/belso/technikak/textil.htm>

(információ az anyagok készítésének technológiáiról)

http://www.nlcafe.hu/oltozkodjunk/20090822/igy_oltozz_a_munkahelyedre_-_illik-nem_illik/

(illik, nem illik foglalkozáshoz)

<http://www.miillik.hu/irod.html> (illik, nem illik foglalkozáshoz)

Megjegyzés: Ha nem oldható meg, hogy az egész osztály egyszerre menjen munkahelyi megfigyelésre, akkor az iskolában maradókkal a 4. részmodulnál ismerttetett 3–4. foglalkozás végezhető el! Lásd részletesebben a Témaleírást!

AJÁNLOTT FELDOLGOZÁSI MÓD

1. FOGLALKOZÁS

Mit tudok már?

A tanulóknak van némi ismeretük már a könnyűipar szakmacsoportban, esetleg ebből a szakmacsoportból az őket érdeklő szakmát is meg tudják nevezni. A további foglalkozásokon törekedjünk arra, hogy minél szélesebb ismereteket kapjanak a szakmákról.

Időigény

45 perc

Eszközök

- Nincs különösebb eszközigeny

20 perc **ÉRZELMEK A KALAPBAN**

A tanulók válasszanak az asztalon lévő kártyákból egyet, majd indokolják választásukat.

Cél

Ráhangolódás a szakmacsoportra. A tanulók legyenek tisztában az érzéseikkel ezzel a szakmacsoporttal kapcsolatban.

Forrás

1. *melléklet*: Érzelmek a kalapban – játékkártyák

A feladat menete

1. A szakmacsoporttal/egy szakmával kapcsolatban mindenki húzzon egy kártyát, és fejezze be a mondatot. Ha szakmát választ, a szakmát is nevezze meg.
2. Jelöljük ki a terem két távoli sarkát. Magyarazzuk el, hogy a terem egyik sarka jelöli a teljes mértékben kedvező viszonyulást (nagyon tetszene), a terem másik sarka a teljes elutasítást (egyáltalán szóba sem jöhet).
3. A két pontot összekötő képzeletbeli egyenes mentén álljanak arra a pontra a diákok, ami leginkább tükrözi az álláspontjukat!
4. Kérdezzük meg a két végponthoz legközelebb állókat, hogy mire alapozzák a kialakult véleményüket.
5. A rövid reflexiót, megbeszélést követően kérdezzük meg, szeretné-e valaki megváltoztatni a helyét. Ha igen, ezt tegye meg!

Megbeszélés/Értékelés

Foglaljuk össze, hogy:

- inkább pozitív vagy negatív viszonyulások fogalmazódnak-e meg?
- milyen indokok miatt kedvező vagy elutasító a diákok véleménye?

25 perc **BESZÉLGETÉS ÍRÁSBAN**

Minden tanuló húzzon egy szakmát, majd mondja el, mit tud róla.

Cél

A szakmaismeret rögzítése és bővítése.

Forrás

2. *melléklet*: Foglalkozások a könnyűipar szakmacsoportból – játékkártyák

A SzakMA projekt módszertana:

<http://www.szakma.hu/szakmamodszer/index.php>

www.szakma.hu

www.epalya.hu

A feladat menete

A szakmacsoporthoz tartozó szakmákból mindenki húzzon egyet, amelyet érdekesnek talál, majd a saját tudása, esetleg az internet segítségével mondja el a szakma jellemzőit 2-3 mondatban. A kártyák megtalálhatók a 2. *mellékletben* (Foglalkozások a könnyűipar szakmacsoportból – játékkártyák). Pl. jó kézügyesség szükséges, kézi munka, sokat kell állni, a pontosság nagyon fontos stb.

2. FOGLALKOZÁS**Ismerjük meg jobban!**

A varrónő szakma minél szélesebb körű megismerése.

- Miért fontos ez a szakma?
- Mi a jó benne? Stb.

Időigény

45 perc

Eszközök

- Képek a divattal kapcsolatban
- Különféle textil- és bőryanagok (anyagminták)

25 perc **ILLIK/NEM ILLIK**

Hova mit vegyünk fel? Melyek a megfelelő viselkedési formák? Kötetlen beszélgetés.

Cél

A tanulók a szakmával kapcsolatban bepillantanak a történelembe, és elsajátítják a viselkedéskultúra alapjait is.

Forrás

3. *melléklet*: Illik–nem illik – képek

<http://www.miillik.hu/irod.html>

A feladat menete

1. A foglalkozás kötetlen beszélgetéssel indulhat.
2. Ezután a diákok párokban dolgozzanak.
3. Minden pár válasszon a 3. *melléklet* kivágott képei közül egyet magának.
4. Rövid, 5-10 perc felkészülés után mondják el a véleményüket a képről.
  - Hova lehet felvenni – hova nem való
  - Ő felvenné-e vagy sem
  - Mi a véleményük a viselkedésről stb.

Változatok

A feladat helyett a csoport szintjéhez igazodva elvégezhető:

SZFP. Tanbox 28 „Divat” részéből az Öltözködési szokások (4. sorszám) vagy a Divatalbum (3. sorszám) diákok által kiválasztott része.

Forrás: Szakiskolai Fejlesztési Program. Tanbox.

Nemzeti Szakképzési Intézet, 2006

20 perc **ANYAGOKKAL VALÓ ISMERKEDÉS**

A választott anyagról próbálják kitalálni, mi készülhet belőle, és miért éppen abból készül.

Cél

Minél szélesebb körű ismeretszerzés a szakmával kapcsolatban.

Forrás

4. melléklet: Anyagokkal való ismerkedés – kártyák

A feladat menete

1. A diákok 3-4 fős csoportban dolgoznak. Csoportalakításnál könnyítésként minden csoportba kerüljön lány is.
2. Minden csoport húz három kártyát, majd megpróbálják kitalálni, mi készülhet az anyagból.
3. Ha már nem dolgoznak, a tanár tegye ki azokat a kártyákat, amelyeken csoportosítva szerepelnek a ruhadarabok.
4. A diákok ezután csoportban az összeillőket keressék meg.

Változat

A feladat fordítva is elvégezhető.

3–7. FOGLALKOZÁS**Munkahelyi megfigyelések**

A feladat leírása, részletezése, a szükséges eszközök és a kapcsolódó feladatlapok a „Munkahelyi megfigyelések” c. tanári segédanyagban található.

Időigény

5 x 45 perc

Megjegyzés: Ha nem oldható meg, hogy az egész osztály egyszerre menjen munkahelyi megfigyelésre, akkor az iskolában maradókkal a 4. részmodulnál ismerttetett 3–4. foglalkozás végezhető el! Lásd részletesebben a témaleírást!

A részmodulban

Ráhangelést szolgáló feladatok:

- Érzelmek a kalapban

Elsajátítást támogató feladatok:

- Beszélgetés írásban
- Illik/nem illik
- Eszközüválogatás
- Anyagokkal való ismerkedés

Alkalmazást gyakoroltató feladatok:

- Eszközüválogatás

ÉRTÉKELÉS

A munkahelyi megfigyelésen kitöltött feladatlapok az iskolai portfólióba kerülnek.

FORRÁSOK

<http://www.sze.hu/muvtori/belso/technikak/textil.htm> (információ az anyagok készítésének technológiáiról)
http://www.nlcafe.hu/oltozkodjunk/20090822/igy_olt_ozz_a_munkahelyedre_-_illik-nem_illik/ (illik, nem illik foglalkozáshoz)
<http://www.miillik.hu/irod.html> (illik, nem illik foglalkozáshoz)

1. MELLÉKLET

Érzelmek a kalapban – játékkártyák

Kivágni szükséges!

Tetszik, hogy...	Hiányolom, hogy...
Szörnyű lenne, ha...	Szeretném, ha...
Félek attól, hogy...	Nem vagyok biztos benne, hogy...
Szeretném kipróbálni, mert...	Nehéznek tartom, mert...
Nem szeretem, ha...	Szeretem, ha...

2. MELLÉKLET**FOGLALKOZÁSOK A KÖNNYŰIPAR
SZAKMACSOPORTBÓL – JÁTÉKKÁRTYÁK**

Kivágni szükséges!

KELMEFESTŐ	BŐRDÍSZMŰVES
BŐRIPARI SZABÁSZ	BŐRGYÁRTÓ
CIPŐFELSŐRÉSZ-KÉSZÍTŐ	BŐRIPARI VARRÓMUNKÁS
FONÓ	CIPŐKÉSZÍTŐ

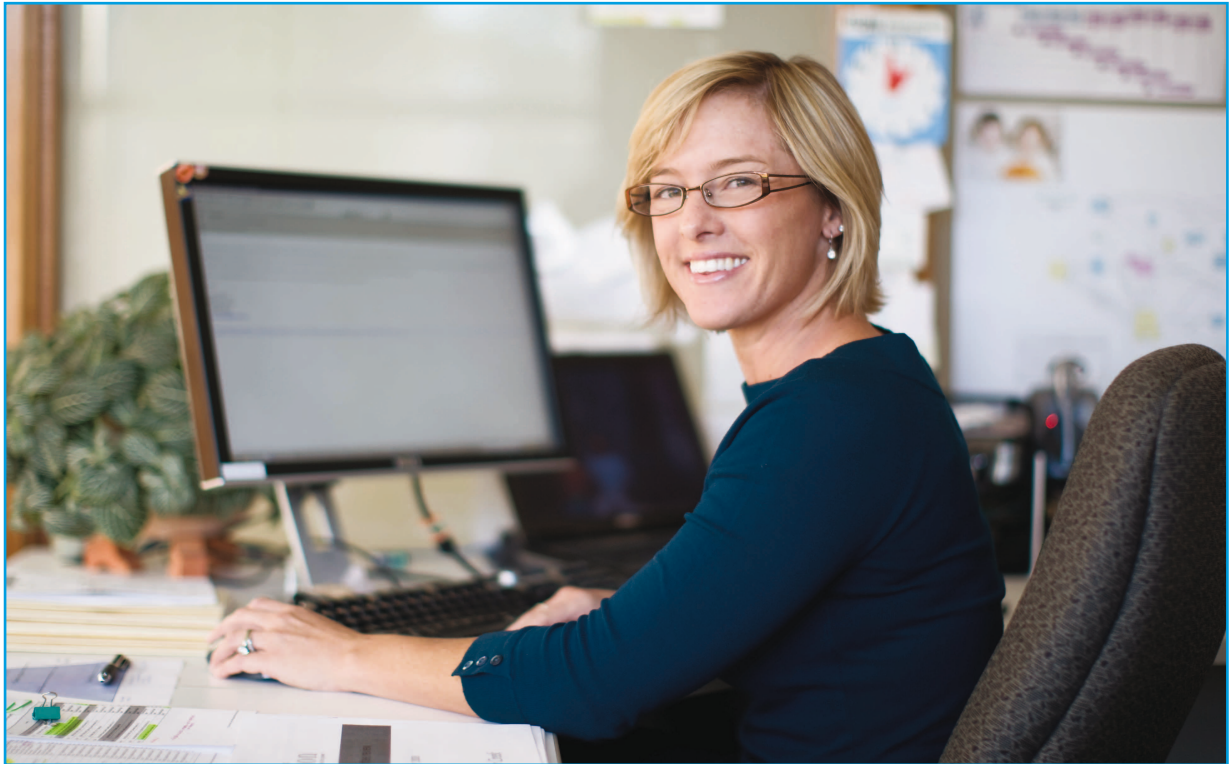

KÖTÖTTÁRU-KÉSZÍTŐ	KALAPOS ÉS SAPKAKÉSZÍTŐ
KONFEKCIÓIPARI SZABÁSZ	KÖTŐIPARI KONFEKCIÓS ÉS FEHÉRNEMŰ-KÉSZÍTŐ
KÖTŐ	SZÖVŐ
	VARRÓMUNKÁS

3. MELLÉKLET

Illik–nem illik – képek

4. MELLÉKLET

Anyagokkal való ismerkedés – kártyák

Kivágni szükséges!

1. Bársony	5. Krepp	9. Bőr
2. Tüll	6. Pamutvászon	10. Kötött pamut
3. Gyapjú	7. Selyem	11. Frottír
4. Farmer	8. Len	12. Plüss

<p>„A” Női-férfi nadrágok, szoknyák, ingek, kabátok, ülészuzatok, kárpitok készítésére használják</p>	<p>„E” Ágyneműhuzat, bébiruházat készül belőle</p>	<p>„I” Kabátok, nadrágok, szoknyák, cipők, táskák, pénztárcák készülnek belőle</p>
<p>„B” Függyönyök, szúnyoghálók, esküvői ruhák fontos alapanyaga</p>	<p>„F” Női-férfi nadrág, ing, blúz, szoknya, ruha, ágyneműhuzat alapanyaga</p>	<p>„J” Zoknik, pólók, pulóverek, szabadidőruhák készülnek belőle</p>
<p>„C” Melegebb ruházati cikkeket készítenek belőle, pl. pulóver, női-férfi nadrág, kabát, szoknya, szőnyeg</p>	<p>„G” Az igazi megfizethetetlenül drága, Kínából származik, nyakkendő, női ruha, kendő készül belőle</p>	<p>„K” Törülközők, fürdőlepedők, köntösök fontos alapanyaga</p>
<p>„D” Minden korosztály hordja, mindig divatos, női-férfi nadrág, szoknya, ing, ruha, cipő, táskák alapanyaga</p>	<p>„H” Nyáron fontos alapanyag, sajnos nagyon gyűrődik, női-férfi nadrág, szoknya, ruha, ing, blúz készül belőle</p>	<p>„L” Bébiruhák, szabadidőruhák, sportos felsők alapanyaga</p>

3. RÉSZMODUL

BŐRBARÁT

A szakmacsoportból két konkrét szakma megismerése és a szakmacsoport jellegzetes munkatevékenységeihez kapcsolódó anyagokkal történő kreatív kézművestevékenység áll a középpontjában e részmodulnak, elősegítve a személyes tapasztalatszerzést és a megalapozottabb véleményalkotást.

KIEMELTEN FEJLESZTENDŐ KOMPETENCIÁK

- Kreatív feladatmegoldás
- Algoritmusok alkalmazása problémamegoldásban
- Csapatmunka
- Felelősségvállalás
- Információszerzés és -keresés

IDŐIGÉNY

- 7 óra

MELY CÉLOK ELÉRÉSÉHEZ JÁRUL HOZZÁ?

A részmodul legfőbb célja elősegíteni az életpálya fejlődését támogató döntéshozatalhoz nélkülözhetetlen tájékozottságot és ismereteket. Támogatni a könnyűipar szakmacsoportban történő tájékozódás révén az életpályával és a munkavállalással, az adott foglalkozás végzésével kapcsolatos információk feltérképezését. Elősegíteni az életpálya-építést és a munkavállalói célokat támogató, egész életen át tartó tanulás kompetenciájának kibontakoztatását gyakorlati élményeken keresztül. Cél továbbá az együttműködési készség, a csoportban végzett munka kompetenciáinak fejlesztése is. A részmodul a diákok – kreatív tevékenységek révén szerzett – saját benyomásai alapján a gyakorlatban is segíteni kívánja annak megtapasztalását, hogy adottságaik és a szakmacsoport által megkívánt képességek mennyire feleltethetők meg egymásnak.

A részmodul tevékenységei támogatni kívánják azt, hogy a diákok minél jobban felismerjék a munka, a társadalom és a gazdaság kapcsolatát.

SZAKTUDOMÁNYI ÉS PEDAGÓGIAI HÁTTÉR

A www.epalya.hu honlapon a szakképesítés begépelésével információkat kaphat a szakképesítés során megtanulandó ismeretkörökről és a betölthető foglalkozásokról <http://vegyelmeg.hu/index.php?stilus=webaruhaz&hiv=29> (interneten rendelhető alapanyagok a kreatív órához) <http://hu.wikipedia.org/wiki/Nemez> (nemez alapanyag) <http://www.bluesilver.hu/bor.html> (a bőr története)

Megjegyzés: Ha nem oldható meg, hogy az egész osztály egyszerre menjen munkahelyi megfigyelésre, akkor a csoport fele munkahelyi megfigyelést végez, és az iskolában maradókkal a 3. részmodul 3–5. foglalkozása végezhető el! Lásd részletesebben a modulleírást és a témaleírást!

AJÁNLOTT FELDOLGOZÁSI MÓD

1. FOGLALKOZÁS

Bőrbarát?

A könnyűiparban alkalmazott anyagok közül a bőr felhasználási területeinek és jellemzőinek végiggondolása.

Időigény

45 perc

Eszközök

- Csomagolópapír és filctoll
- Tábla
- Képek bőrtárgyakról
- Internet-hozzáféréssel rendelkező számítógépek

15 perc **KITUD TÖBBET?**

A szakmacsoporton belül a természetes bőrrel dolgozó szakmák ismeretének bővítése.

Cél

A tanulók ráhangolása a bőr alapanyag feldolgozásával foglalkozó szakmákra.

A feladat menete

1. A tanulók egyénileg és csoportban is dolgozhatnak.
2. Minden tanuló/csoport feladata az, hogy soroljon fel minél több olyan használati tárgyat, ami bőrből készül.
3. Ezután az internet segítségével vagy saját tudásuk alapján írják össze, hogyan lesz a lenyúzott bőrből használati tárgy.
4. Segítséget nyújthat, ha megnézhetik az 1. részmodul *1. mellékletét* (Szakképesítések a könnyűipar szakmacsoportban).

Megbeszélés/Értékelés

Amennyiben egyéni feladatként határozzuk meg, az elkészült felsorolások kerüljenek a portfólióba.

Változatok

Gyűjthetjük az ötleteket közös csomagolópapírra, vagy a csoport hangulatától, jellemzőitől függően egyéni feladat is lehet, akár csoportos versennyé is alakíthatjuk jutalommal.

10 perc **MIBŐL KÉSZÜL?**

Kötetlen beszélgetés arról, mely állatok bőrét használhatjuk fel (sertés, marha, juh, kecske, krokodil, kígyó).

Cél

Ismeretszerzés a természetes bőrökről.

20 perc **AZ EMBER ÉS A BŐR**

A diákok az interneten nézzenek utána a bőr történetének, vagy a házi feladatként hozott képekből, cikkekből készítsenek montázst/tablót.

Cél

A tanulók ismeretének bővítése.

Forrás

<http://www.bluesilver.hu/bor.html>

Megbeszélés/Értékelés

Ha a tanulók egyénileg dolgoznak, a tabló vagy montázs kerüljön az iskolai portfólióba!

Változatok

Lehet egyéni, páros vagy csoportos feladat is.

2. FOGLALKOZÁS**Alapanyagok**

A tanulók ismerkedjenek a szakmacsoportba tartozó anyagok tulajdonságaival, felhasználási területeivel.

Időigény

45 perc

Eszközök

- Internet-hozzáféréssel ellátott számítógépek.
- Képek, rajzok
- Olvasmány

15 perc **A BATIKOLÁS TÖRTÉNETE**

Tanbox 46. o. 26. Praktikum – Ötletes megoldások

Forrás: Szakiskolai Fejlesztési Program, Tanbox Nemzeti Szakképzési Intézet, 2006

Cél

A tanulók ismerkedése elméletben ezzel a technikával.

Forrás

Tanbox 26.

Megbeszélés/Értékelés

A tanulók az olvasmányból emeljék ki a lényegét, foglalják össze a technikáról olvasottakat.

30 perc **KÖNNYŰ ÉS TARTÓS**

Információszerzés a szakmához tartozó alapanyagokról: a bőr, a nemez, a selyem és a pamut. (Azért ezeknek megismerése, mert az 5–7.-foglalozáson ezek valamelyikével történik tevékenység.)

Cél

Minél több információ elsajátítása az alapanyagokról.

Forrás

1. *melléklet:* A bőr története a kezdetektől
2. *melléklet:* A pamut
3. *melléklet:* A nemez
4. *melléklet:* A selyem

A feladat menete

1. Csoportok alakítása. 4 olvasmány van, tehát célszerű 4 csoportot alakítani. (Mivel az olvasmányok nem egyforma hosszúak, differenciálhatunk is velük.)

2. Minden csoport egy-egy alapanyagról gyűjt információkat. Minden csoport más alapanyagról. A feldolgozandó alapanyagok: pamut, nemez, selyem, bőr.
3. A csoportok jegyzetelés után röviden mondják el a többi csoportnak, mit olvastak.

Megbeszélés/Értékelés

A csoportokat a tanár közösen értékelje a tanulókkal. Pl. a legérdekesebb előadás, a legtöbb információt tartalmazó előadás stb.

3. FOGLALKOZÁS

Készítsünk bőrtárgyat!

Bőrzacskó vagy bőr karkötő készítése.

Időigény

45 perc

Eszközök

- Maradék bőr
- Lyukasztó
- Bőrszalagok

10 perc **NAPNYITÓ**

A választott jégtörő játék függvénye.

Cél

A „megérkezés” támogatása.

Forrás

Jégtörő játékok gyűjteménye: Játékgyűjtemény, Dobbantó Diáktámogató füzetek 3.

A feladat menete

A kiválasztott jégtörő gyakorlatnak megfelelően.

35 perc **KÉSZÍTSÜNK BŐRTÁRGYAT!**

Lehetőség szerint bőrből/műbőrből készítsünk karkötőt fonással, erszényt stb. SZFPTanbox 22. „Technikák” c. dobozból „A gömbölyű négyesfonás gyakorlása” (4. sor-szám).

Forrás

Szakiskolai Fejlesztési Program, Tanbox
Nemzeti Szakképzési Intézet, 2006

Cél

A bőr alapanyag tulajdonságainak megismerése és annak kiaknázása a feldolgozás során.

Forrás

Tanbox 22.
5. melléklet: Bőrfonás

Megbeszélés/Értékelés

Az elkészített bőrtárgyat értékelhetjük.

4. FOGLALKOZÁS

Szövés

Ismerkedés a szövött alapanyag előállításának technikájával.

Időigény

45 perc

Eszközök

- Színes A3-as és A4-es lapok vagy papír-írószer boltokban kapható fűzőlap
- Olló
- Vonalzó
- Ceruza

45 perc **SZÍNES PAPÍRCSÍKOKBÓL SZÖVÉS**

Diákok által kitalált minták megvalósítása papírból.

Cél

A szövött alapanyag tulajdonságainak megismerése és kiaknázása a feldolgozás során.

Forrás

6. *melléklet*: Szövés papírból

7. *melléklet*: Textilkép

A feladat menete

1. Tervezzenek mintát kockás lapon a diákok!
2. A4-es lapot végigvágunk 1 cm-es csíkokban úgy, hogy körben a 1,5 cm-es keret egyben maradjon. (vagy papírboltban készen vásárolható fűzőlapok).
3. Ezekbe a csíkokba fönt-lent vezetve a papírt végigszójuk, a következő sorban fordítva, lent-fönt stb.
4. Ha ez a feladat a diákok számára túl egyszerű, választhatjuk a változatban szereplő feladatokat, esetleg, ha az iskola rendelkezik szövokerettel, a diákok fonalból, rongyból is készíthetnek tárgyakat.

Megbeszélés/Értékelés

A kész produktum kerüljön az iskolai portfólióba!

Változatok

Szövött doboz készítése, menete lásd:

<http://www.csikostigris.extra.hu/stb5.html>

vagy

Tanbox 24. Esztétikum. Megjelenés – ötletek, tanácsok 4–6. sz. feladat (Szakiskolai Fejlesztési Program, Tanbox. Nemzeti Szakképzési Intézet, 2006)

vagy

Textilkép készítése

A feladat menete

1. A diákok csoportokban dolgozzanak.
2. Tervezzenek meg egy egyszerűbb mintát/képet maradék textil/papír anyagból.
3. Vágják ki, majd ragasszák fel egy egyszínű anyagra.

5. FOGLALKOZÁS

Kreatívan

A tanulók kreativitásának fejlesztése és a szakmacsoporthoz tartozó manuális munkába való betekintés. A felkínált tevékenységekből (batikolás, selyemfestés, nemezlabda készítése, ajándéktárgy készítése) választhatnak a diákok.

Időigény

3 x 45 perc

Eszközök

- A választott tevékenységektől függően, megnevezett forrásokban felsorolva

BATIKOLÁS

Pamutvászon anyag festése.

Cél

A kreativitás fejlesztése, a megismert technika alkalmazása.

Forrás

Tanbox 26. Praktikum – ötletes megoldások, 2–3. számú feladat

Forrás: Szakiskolai Fejlesztési Program, Tanbox

Nemzeti Szakképzési Intézet, 2006

8. melléklet: Selyemfestés

A feladat menete

Lásd Tanbox 26.

Megbeszélés/Értékelés

Melyik része tetszett legjobban a tevékenységnek?

Mi volt a legnehezebb része?

Elégedett vagy az eredménnyel?

Mit csinálnál másképp legközelebb?

A produktum kerüljön az iskolai portfólióba.

Változatok

Batikolás helyett választható:

Selyemfestés: kreatív boltban kapható festékekkel képet, kendőt készíthetünk (információ a forrásokban található honlapon).

NEMEZLABDA

Nemezlabda készítése gyapjúból

Cél

A kreativitás fejlesztése, alapanyagok tulajdonságainak megtapasztalása a feldolgozás során.

Forrás

Tanbox 22. „Technikák” c. dobozból a „Nemezlabda gombolyítása” c. feladat a 2. sorszámú feladatból.

Forrás: Szakiskolai Fejlesztési Program, Tanbox. Nemzeti Szakképzési Intézet, 2006

A feladat menete

Lásd Tanbox 22.

Megbeszélés/Értékelés

Melyik része tetszett legjobban a tevékenységnek?

Mi volt a legnehezebb része?

Elégedett vagy az eredménnyel?

Mit csinálnál másképp legközelebb?

Változatok

Nemezlabda-készítés helyett választható:

Falikép szövése fonalmaradékból. Tanbox 24. Esztétikum, megjelenés – Ötletek, tanácsok, 6. sz. feladat.

Forrás: Szakiskolai Fejlesztési Program, Tanbox.

Nemzeti Szakképzési Intézet, 2006

KREATÍVAN

A már összegyűjtött anyagokból: textilkép, tűpárna, ajándéktárgy készítése.

Cél

A kreativitás fejlesztése, alapanyagok tulajdonságainak megismerése a feldolgozás során.

Forrás

Tanbox 24. Esztétikum, megjelenés – Ötletek, tanácsok.

Forrás: Szakiskolai Fejlesztési Program, Tanbox. Nemzeti Szakképzési Intézet, 2006

9. melléklet: Tűpárnakészítés

A feladat menete

Lásd Tanbox 24.

Megbeszélés/Értékelés

Melyik része tetszett legjobban a tevékenységnek?

Mi volt a legnehezebb része?

Elégedett vagy az eredménnyel?

Mit csinálnál másképp legközelebb?

A produktum kerüljön a portfólióba.

15 perc **KIÁLLÍTÁS**

Az elkészült tárgyak kiállítása és visszajelzés.

Cél

A tanulók önkifejezésének és értékelésének a fejlesztése.

A feladat menete

1. Készítsünk egy kis kiállítást az elkészült tárgyakból – név nélkül.
2. Minden diáknak adjunk 3 számolókorongot – ez lesz a „peták”.
3. Mindenki amellé a tárgy mellé rakja le a petájkait, amelyik neki a legjobban tetszik (akár mind a hármat is rakhatja egy tárgy mellé, de el is oszthatja).
4. Készítsünk fényképet az elkészült tárgyról – a képet nyomtassuk ki, és helyezzük el a falújságon!
5. Egy névvel ellátott írólapra írja válaszát minden diák. (A válaszok az iskolai portfólióba kerülnek.)
  - Sorolj fel legalább három alapanyagot, amiről hallottál az elmúlt órákon!
  - Írd le legalább 5 mondatban, melyik kreatív foglalkozás tetszett és miért!

Megbeszélés/Értékelés

A Kiállítás c. feladat 5. pontjában feltett kérdésekre adott válaszok az iskolai portfólióba kerülnek.

A részmodulban

Ráhangelést szolgáló feladatok:

- Ki tud többet?
- Napnyitó

Elsajátítást támogató feladatok:

- Miből készül?
- Az ember és a bőr
- A batikolás története
- Könnyű és tartós
- Készítsünk bőrtárgyat!
- Színes papírcsíkokból szövés

Alkalmazást gyakoroltató feladatok:

- Készítsünk bőrtárgyat!
- Színes papírcsíkokból szövés
- Batikolás
- Nemezlabda
- Kreatívan
- Kiállítás

ÉRTÉKELÉS

A portfólióba kerülnek:

- A „Ki tud többet?” c. feladatnál elkészült felsorolások írólapon – amennyiben egyéni feladatként adtuk.
- A „Az ember és a bőr” c. feladatnál elkészült montázs vagy tabló – amennyiben egyéni feladatként adtuk.
- A „Színes papírcsíkokból szövés” feladat terméke.
- A „Batikolás” feladat terméke.
- A „Kreatívan” feladat terméke.
- A „Kiállítás” c. feladat 5. pontjában írólapra megválaszolt kérdések.

FORRÁSOK

A tevékenységek szervezésébe további változatosságot vihetünk, ha a SzakMA projekt módszertárát is alkalmazzuk:

<http://www.szakma.hu/szakmamodszerar/index.php>

A www.epalya.hu honlapon a szakképesítés begépelésével információkat kaphat a szakképesítés során megtanulandó ismeretkörökről és a betölthető foglalkozásokról

<http://vegyelmeg.hu/index.php?stilus=webaruhaz&hiv=29> (interneten rendelhető alapanyagok a kreatív órához)

A bőr története a kezdetektől című olvasmány megtalálható: <http://www.bluesilver.hu/bor.html>

A linkek az alapanyagokról adnak felvilágosítást, ezekből részleteket talál kimásolva a következő óratervezhez.

<http://hu.wikipedia.org/wiki/Nemez>

(alapanyagok megismeréséhez)

<http://hu.wikipedia.org/wiki/Selyem>

(alapanyagok megismeréséhez)

<http://hu.wikipedia.org/wiki/Pamut>

(alapanyagok megismeréséhez)

http://hobby.wy.hu/Kreativ_Hobbyi/Batikolas_Selyemfestes/ (batikolás elsajátításához)

LUKOVSKY ILONA (1988): Bőrmivesség. Múzsák Közművelődési Kiadó, Budapest

KÉPEK FORRÁSA

5. melléklet: LUKOVSKY ILONA (1988): Bőrmívesség.
Múzsák Közművelődési Kiadó, Budapest
A 6–9. melléklet képei Győrfi Katalin munkái.

1. MELLÉKLET

A bőr története a kezdetektől

A bőr kikészítésének és felhasználásának számos módját ismerhettük meg az idők folyamán. Bizonyos, hogy az őskorban a nyersbőrt eldobták, vagy a barlangokban földre terítve, vagy a bejáratra akasztva használták fel, azonban hamar elkezdtek az elejtett állatok bőrével borítani testüket a hideg és az időjárás egyéb hatásai miatt. A bőr tartósítása és a bőrfeldolgozás az egyik legősibb foglalkozás. A ruházkodásra használt bőroket hájjal kenték be, majd megszáritva puhították, ez a zsírcserzés őse. Az ókorban már alkalmazták a zsírcserzést, és főleg a timsós cserzést, ezen tartósítási eljárással készült bőrtárgyak közül igen kevés maradt ránk, melyek főként az öltözködést szolgálták. A bőrfeldolgozás legkorábbi ága a bőrdíszműves ipar. A ruházkodás mellett kiegészítők is szükségessé váltak, már az ókorban a fémpénz megjelenése szükségessé tette a hordozható pénztartók használatát, melyeket főleg bőrből készítettek. A fejletlenebb kultúrájú népeknél napjainkban is megtalálhatóak ezek az egyszerűbb bőrzacskók. A honfoglalás korában gyakori volt az úgynevezett fehértímárság mint mesterség, mely a timsóval cserzett bőr színéről kapta nevét, és már ekkor dolgoztak szűcsök, nyergesek és szíjgyártók. A magyar népi viseletekben számos példát találhatunk a bőr felhasználására. A legegyszerűbb viseleti darab a hátibőr volt, mely az állatról lenyűzött, kezdetlegesen kikészített, szabás-varrás nélküli prémes bőr. Ezt az állatbőr lábait összekötve, nyakukban viselik. Ez a honfoglalástól a későbbi korokig kedvelt darab volt, mert tekintélyt fejezett ki. A mellényféle ruhadarabok a hátibőrből és a hozzá kapcsolódó előbőrből alakultak ki. A szőrében hagyott két birkabőrdarabot a nyaknál lekerekítették, majd a vállon és az egyik oldalon összevarrták, másik oldalát pedig gombolással, kötővel rögzítették. A pásztorok általában maguk készítették ruháikat, tárgyaikat; a tarisznyát, dohányzacskót, esetleg egy-egy ruhadarabot az elkészítés után maguk díszítettek bőrhímzéssel, bőrrátéttel, szőrmével, veretekkel. A bőrt is maguk készítették ki egyszerűbb módszerekkel. Kezdetben egy személy volt a bőrkikészítő és a bőrtárgyak készítője is. Később szakosodtak a tímárok, csizmadiák, szíjgyártók, lószerszámkészítők. Egyetlen „egész mesterségnek” a szűcs maradt meg, a subához, ködmönhöz való bőrt nemcsak kikészítette, kiszabta, megvarrta, hanem a díszítés is az ő keze munkáját dicsérte. Az egyszerű mellesek továbbfejlődve elől gombolódó lajbikká, mellrevalókká alakultak. A szűcsök készítették ezeket is ugyanúgy, mint a szőrös bőrből lévő, csípőig érő kisbundát és a ködmönt is. Eleinte egyenes szabásvonalú darabokból állították össze ezeket, majd derékban toldották, mert a fodros aljú ködmön megkönnyítette a lovas emberek közlekedését. Legősibb szabása a kör alakban kiteríthető subának volt, melyet a pásztorélet elválaszthatatlan tartozékeként egész évben, takarónak, asztalnak is használták. Ez a palástszerű ruhadarab 10-12 juh bőréből készült, nyakába kacagányszerűen fekete kisbárány szőrét varrták, gyakran hímzéssel, bőrrátéttel díszítették az ünnepi darabokat.

A bőr művészi igényű feldolgozása a középkorig nem volt jellemző, utána azonban igen jelentőssé vált. A mai divattáska elődeinek az ebben az időben kialakult hófehér bőrből, esetleg textíliából, hímzéssel díszített tarsolyokat tekintjük, ezek készítői szintén külön iparágat

képeztek, mely a szűcsmesterségből fejlődött ki. A bőrtárgyakat már az ókortól nagyon sokféle módon díszítették, alkalmazták a bőr festését, metszést, domborítást, vaknyomást, aranyozást. Ezzel egy időben fejlődött tovább a szíjgyártó ipar, dolgoztak lószerszámkészítők, nyergesek, bőröndösök, mind bőrből. Az imént említett iparágak azonban nem igényeltek olyan finom, puha bőroket, melyeket akár ruházkodáshoz is lehet használni, nem úgy, mint a hasonló jelentőségű könyvkötőipar. Ezen szakmák szövevényéből alakult ki a mai bőrdíszműves ipar, mely napjainkban is nagy változásokon megy keresztül. Az igazi bőrdíszműves szakma csak a 19. században alakult ki hazánkban német közvetítéssel, azonban az I. világháború előtt csupán kis műhelyek termeltek bőrárúkat, termékeik luxuscikknek számítottak. A két világháború között elterjedt a bőrdíszműves ipar készítményeinek használata és előállítás. Kialakultak kisebb bőrüzemek, elterjedt a kisipar. A bőrdíszműves ipar gyors fejlődését segítette elő a más iparágakban is jól bevált gépek alkalmazása, amely megsokszorozta a termelékenységet. A gépeket főként a cipőipartól vette át a bőrdíszműves iparág, nagyon jól tudták használni a vékonyító, csákózó, élezőgépeket. A II. világháborút követő államosításkor néhány nagyobb cég átszervezésével jött létre a Fővárosi Bőrdíszműipari Vállalat, mely az első állami bőrdíszműves üzem volt. A nők egyenjogúsága a munkához szinte szükségleti cikké tette a női kézitáskát, aminek hatására az addigi termelékenység ugrásszerűen megnövekedett, mely jó hatással volt a bőrdíszműves termékek választékának és színvonalának emelkedésére is. Üzemeink azóta a hazai szükségletek kielégítése mellett igen jelentős exporttermékek előállítására is képesek. Napjainkban a bőrdíszműtárgyak reneszánszát éljük, iparművészek és neves tervezők által tervezett divatos ruhák és kiegészítők nagy választékban találhatóak a piacon.

[http://hu.wikipedia.org/wiki/B%C5%91r_\(anyag\)](http://hu.wikipedia.org/wiki/B%C5%91r_(anyag))

2. MELLÉKLET

A pamut

A gyapot egyike a legősibb növényeknek, amelyet az emberiség termel. Dél-Amerikában és Indiában több ezer évvel ezelőtt is voltak már gyapotültetvények. Mexikói barlangokból 7000 évesnek becsült, Indiában kb. 5000 éves pamutszövet-maradványok kerültek elő, de ismerték és használták a mai Peru területén, a Nazca és a Moche kultúrában is. A Mexikóba érkező spanyol hódítók az 1500-as években már találtak gyapotültetvényekkel és pamutszövetből készült ruhákat viselő bennszülöttekkel. Indiából a Kr. e. 3. évezredben került át a gyapot Mezopotámiába, Egyiptomba, majd Kis-Ázsiába és Görögországba. Ismerték ezt a növényt Kínában, Japánban és Elő-Ázsiában is. Időszámításunk elején honosodott meg az arab országokban, és onnan került Szicíliába, majd Spanyolországba. Nagy keletje volt a pamutszöveteknek az ókori Rómában. A 13. században genovai és velencei kereskedők Kis-Ázsiából szereztek be a pamutot, aminek feldolgozásával elsősorban északnémet és svájci takácsok foglalkoztak. Amerika felfedezésekor Kolumbusz már találkozott a nyugat-indiai szigeteken a gyapottal. Később a spanyol hódítók küldtek is Európába a bennszülöttek által készült gyönyörű pamutszöveteket. A hódítások következtében ez a kultúra ott lehanyaglott, és csak az Amerikába bevándorolt új telepesek kezdtek gyapotot termeszteni a 17. században. A gyapottermesztés munkaigénye és a helyi munkaerő hiánya miatt alakult ki a rabszolga-kereskedelem.

A 18. századi ipari forradalom a pamutfeldolgozásban is nagy fejlődést eredményezett. A fűzőgép feltalálása, majd a mechanikus szövőgép feltalálása nagy hatással volt a pamutiparra. Az angol pamutszövőipar egyre több nyersanyagot igényelt, mert nemcsak a hazai szükségletre termeltek, hanem exportáltak is, és ehhez a pamutot a brit gyarmatokról szereztek be. A 19. század közepén India már nem tudta fedezni ezt a szükségletet és annak minősége sem volt elég jó. Ezért Amerikából importálták a jobb minőségű, ugyanakkor a rabszolgamunka folytán olcsóbb pamutot, egyúttal ösztönözve is az ottani termelőket újabb és újabb ültetvények létrehozására.

Míg az észak-amerikai déli államok elsősorban gyapottermesztésre rendezkedtek be, a pamutfeldolgozó-ipar inkább az északi államokban alakult ki. A déli államok a termelt gyapotot főleg Angliában és Franciaországban adták el, és ezért az amerikai északi államok nem jutottak elég nyersanyaghoz. Ez volt egyik oka az északi államok győzelmével végződött amerikai polgárháború (1861–1865) kitörésének. A háború miatt az angol és francia pamutiparnak más beszerzési forrás után kellett néznie. Erre Egyiptom és Szudán volt a legalkalmasabb terület, itt fejlesztették fel nagymértékben a gyapottermesztést, később ezt kiterjesztették Afrika más területeire is. Az amerikai polgárháború után azonban ismét visszatértek az amerikai pamuthoz, az egyiptomit mellőzték, ami tönkre is tette az egyiptomi gazdaságot, és hozzájárult ahhoz, hogy Egyiptom 1882-ben a Brit Birodalom része lett.

A 20. században kialakult a pamut világkereskedelme, és ma már komoly tőzsdei árucikké vált.

<http://hu.wikipedia.org/wiki/Pamut>

3. MELLÉKLET

A nemez

A nemez ősi eredetű textil, amelyet hagyományosan birkagyapjából víz segítségével, gyúrással készítenek. A nemez készítőik megkülönböztetik a kézi munkával előállított nemezt a gyárilag készített műszaki nemeztől, bár készítésük alapja ugyanaz. A nemezt a textiliparban és gyakran a köznyelvben is a filc névvel jelölik, míg máskor szűkebb értelemben csak a műszaki nemezt nevezik „filcnek”, megkülönböztetve azt a hagyományosan, kézzel készített anyagtól. Más nyelvekben nem tesznek különbséget a kétféle módon előállított nemez között, és mindkettőt ugyanazzal a szóval jelölik (például a német Filz, az angol felt).

A nemez készítésének alapja egyes állatfajok szőrének az úgynevezett nemezelődésre vagy filcesedésre való hajlama. (A magyar kutyafajták közül például közismerten ilyen a puli és a komondor.) Ezt a jelenséget használják fel a gyapjú vagy szőr speciális textillé alakítása során. A szőrszál külsején cserépszerűen elhelyezkedő, lapos sejtek (kutikula) találhatóak. Erős nagyítás alatt ez a réteg egy fenyőtoboz pikkelyes felületéhez hasonlít. Lúgos vagy savas kémhatású meleg víz hatására a pikkelyek felnyílnak, és a nyomkodás (kallózás) hatására egyre közelebb kerülve a hasonló pikkelyekhez, azokkal összeakaszkoznak. Az elkészült nemezben alapos öblítés és szárítás után visszatérnek eredeti állapotukba, és erősen összekapaszkozva szinte eltérhetetlenné teszik a textilt. Ehhez a folyamathoz természetesen sok víz és a lúgos kémhatás eléréséhez lehetőleg házi főzésű, természetes anyagokat tartalmazó szappan szükséges.

Bár nagyon sokféle állati szőrből, sőt még az emberi hajból is készíthető nemez (a rasztafrizura készítésének alapja az emberi haj nemezelődésre való hajlama), a hagyományos kézműveseljárások szinte csak a birkagyapjút használják. A finomabb anyagú nemeztárgyak a merinó juh gyapjából készülnek. A cigája gyapja is megfelelő, de barna színe behatárolja felhasználási lehetőségeit. A rackajuh hosszú szőre csak más juhajtók szőrével keverve használható, de az így elkészült nemez nagyon durva felületű. A nemeznek fontos szerepe van a ruházkodásban, többek között a kalap jellegzetes alapanyagaként. De az iparban, mezőgazdaságban és gyógyászatban is felhasználják. Sokrétű alkalmazásában szerepet játszik vízálló, hőálló és hőszigetelő tulajdonsága. A nemez lángállósága miatt a tűzoltók és kohászok védőruháit, valamint gyakran a színházak függönyeit is ebből az anyagból készítik. Nemezről készülnek népművészeti, kézműipari termékek és műalkotások is.

<http://hu.wikipedia.org/wiki/Nemez>

4. MELLÉKLET

A selyem

A selyem a köznyelvben általában a hernyóselymet, a hernyó mirigyváladékát jelenti, amely fontos textilipari nyersanyag. Tágabb értelemben azonban a selyem minden olyan rovar mirigyváladékát jelenti, amely bizonyos hasonlóságot mutat a hernyóselyemmel. Ilyen például a vadselyem vagy a pókselyem.

A hernyóselyem, a selyemhernyó mirigyváladékából keletkezett finom, fényes, rugalmas szál egyike a textiliparban felhasznált állati eredetű szálak anyagoknak. Szövésre való alkalmasságát a kínaiak ismerték fel már időszámításunk előtt 3000 évvel. 2007-ben egy Csianghszi tartományban folyó ásatásnál egy régi sírban találtak olyan színes selyemszövetdarabot, amelynek korát 2500 évesre teszik. Feldolgozásának titkát 25 évszázadon át megőrizték. Igen fontos kereskedelmi cikk volt, amelyet a híres selyemúton (ami valójában több ágon is haladt Ázsián és Európán át) szállították egészen Rómáig. Ma is Kína a legnagyobb selyemtermelő ország. A legnemesebb, legtartósabb természetes alapanyagoknak tartott, puha fogású selymet mindenki ismeri, öltözködési célra ruha, szári, kimonó, nyakkendő, sál, legyező készül belőle. Régebben – a szintetikus szálak megjelenése előtt – jelentős műszaki felhasználása is volt, elektromos szigetelőbevonatok, malomipari szitaszövetek készültek belőle, és az I. világháború idején ebből készítették az ejtőernyőket. A fekete lőporral működő fegyverek korában a golyóálló mellények egy része is selyemből készült.

<http://hu.wikipedia.org/wiki/Selyem>

5. MELLÉKLET

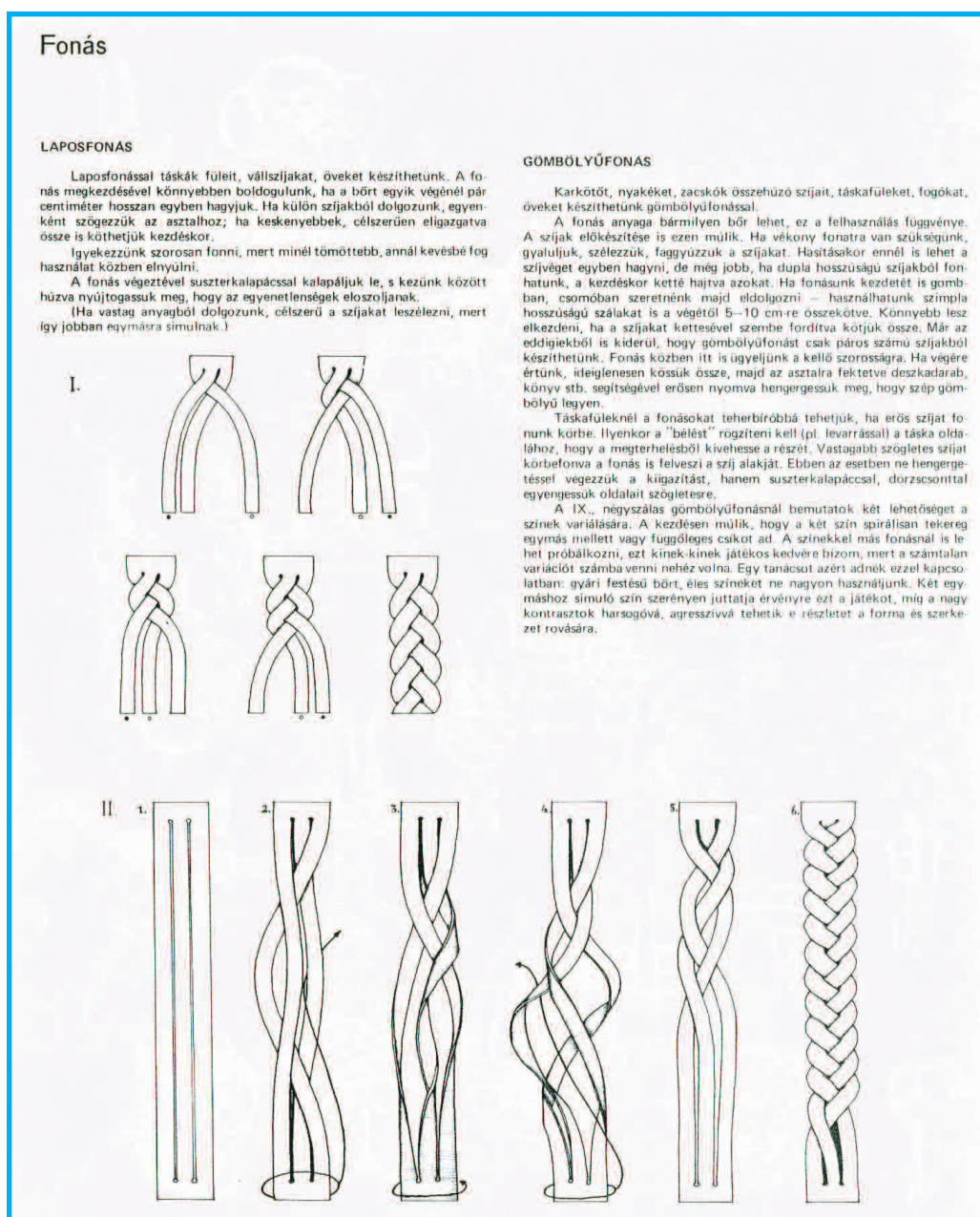
Bőrfonás

Bőr alapanyag fonásának leírása és képei

Forrás: Lukovszky Ilona: Bőrmivesség (Múzsák Közművelődési Kiadó, 1988)

Szükséges anyagok:

- maradék bőrcsik,
- olló vagy sniccer.

6. MELLÉKLET

Szövés papírból

Szükséges anyagok:

- fehér papír,
- színes papír,
- olló,
- ceruza.

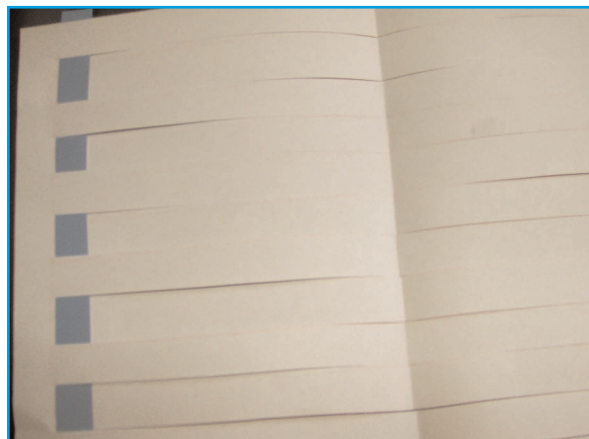
1. Egy A3-as méretű papírlapot csíkozzunk be.

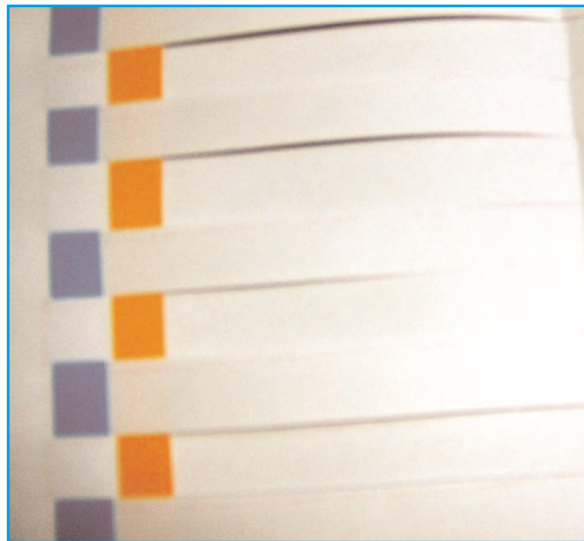
2. A vonalak mentén vágjuk fel a papírt, úgy, hogy a szélén maradjon körben egy margórész, ami nincs szétvágva.

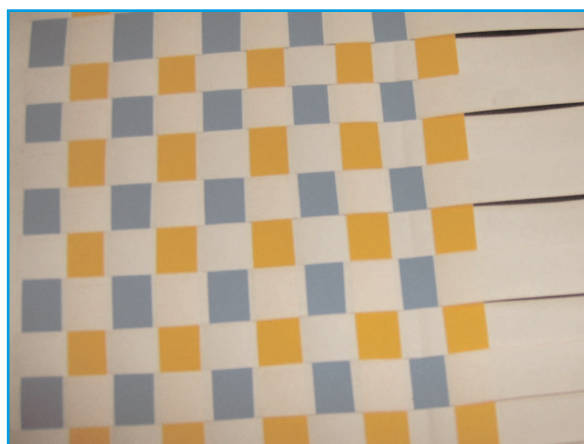
3. Fűzzünk különböző színű papírcsíkokat a látható módon.

4. A következő sorban más színű papírral dolgozunk, és ellenkezőleg fűzünk.

5. Ezt a sort folytatva mintát készítünk.

A képeket készítette: Győrfi Katalin

7. MELLÉKLET

Textilkép

Szükséges anyagok:

- maradék egyszínű és színes anyagok,
- ragasztó,
- olló.

Lehetőleg egyszínű anyagra ragasszuk fel a tetszőlegesen megtervezett és kivágott mintát.

A képet készítette: Győrfi Katalin

8. MELLÉKLET

Selyemfestés

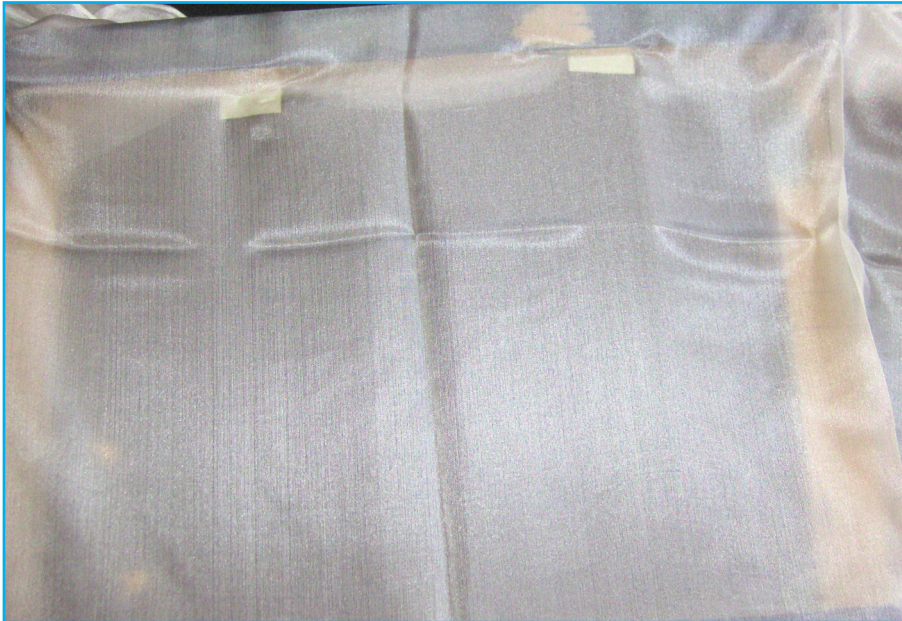
Szükséges anyagok:

- egy fakeret,
- béléselyem, melynek mérete a fakeret méreténél körben 2 cm-rel nagyobb,
- selyemfesték.

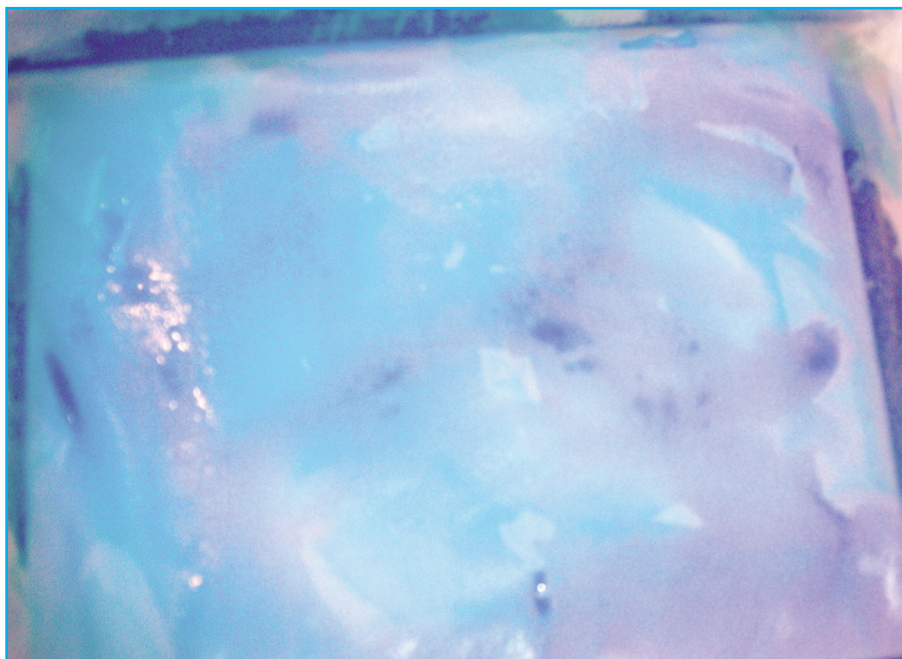
1. Készítsük elő a szükséges anyagokat.

2. Az anyagot feszítsük a keretre, majd rögzítsük (pl. kétoldalas ragasztóval, rajzszöggel stb.).

3. Mintha papírra festenénk, ecsettel kenjük szét a különböző színű festéket az anyagon, majd hagyjuk megszáradni.

A képeket készítette: Győrfi Katalin

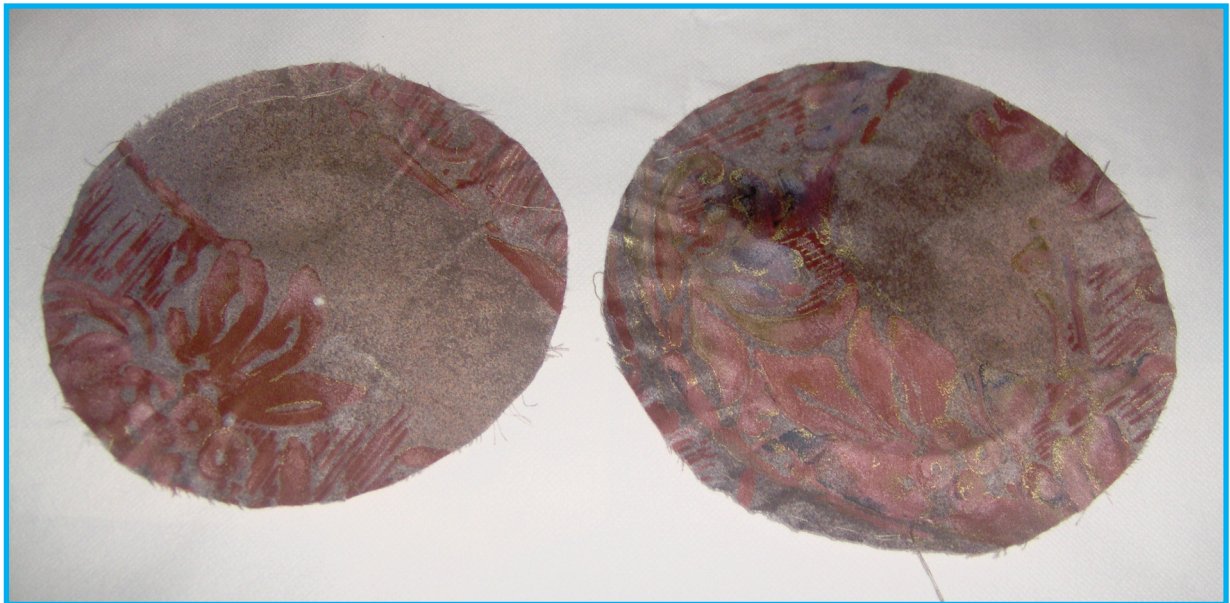
9. MELLÉKLET

Tűpárnakészítés

Szükséges anyagok:

- kartonpapír,
- maradék vászonanyag,
- vatta,
- tű,
- cérna,
- szalag a díszítéshez.

1. Vágjunk ki egy 10 cm átmérőjű kört kemény kartonból.
2. Vágjunk ki egy 15 cm hosszú és 4 cm széles papírcsíkot.
3. A papírcsíkot ragasszuk össze.
4. Vágjunk ki két kört az alapanyagból, egy 15 cm és egy 10 cm átmérőjűt.

5. A kisebbik kör alak közepére tegyük a papírgyűrűt.
6. Töltsük meg vattával, és az anyag szélét öltögessük körbe, majd ráncoljuk be.
7. Ezzel megkapjuk a kalap tetejét.

8. A nagyobbik anyagot ráncoljuk be úgy, hogy a papír belefeszüljön.

9. Varrjuk össze a két anyagot.

10. Díszítsük a kalap karimáját szalaggal.

A képeket készítette: Győrfi Katalin

4. RÉSZMODUL

SZÍNEZD ÚJRA!

A könnyűipar szakmacsoporthoz tartozó szakmákkal történő ismerkedés. Alakuljon ki elképzelés a diákban arról, hogy milyen alapvető elvárások fogalmazódnak meg a szakmacsoporthoz tartozó szakmákat végzők iránt, és fogalmazza meg saját maga számára, hogy a szakma mely elemeit érzi vonzóknak önmaga számára és melyeket nem.

KIEMELTEN FEJLESZTENDŐ KOMPETENCIÁK

- Asszertív kommunikáció
- Kritikai gondolkodás
- Felelősségvállalás
- Információszerzés és -keresés
- Tervkészítés
- Csapatmunka, együttműködés

IDŐIGÉNY

- 7 óra

MELY CÉLOK ELÉRÉSÉHEZ JÁRUL HOZZÁ?

Az életpálya fejlődését támogató döntéshozatalhoz nélkülözhetetlen tájékozottság és ismeretek megszerzésének segítése. A részmodul tartalma segíti a könnyűipar szakmacsoportban történő tájékozódás révén az életpályával és a munkavállalással, az adott foglalkozás végzésével kapcsolatos információk feltérképezését.

A feladatok végzése során lehetőséget teremt a másokkal történő pozitív és eredményes interakció gyakorlására. Lehetőséget ad a munkahely keresésével, megtartásával és megteremtésével kapcsolatos kompetenciák elsajátítására, tényleges alkalmazására, továbbá lehetővé teszi az életpálya fejlődését támogató döntéshozatali helyzetek megtapasztalását.

Támogatja a munka, a társadalom és a gazdaság kapcsolatának felismerését.

SZAKMAI ÉS PEDAGÓGIAI HÁTTÉR

Vegytisztító, kelmefestő, mosodás

A szakma leírása

Feladata: különféle textilárúk (ruhák, felöltők, takarók, bútorszövetek stb.), bőr- és szőrmeárúk száraz és nedves tisztítása, illetve festése.

A munka jellege: Hajlott és álló testhelyzetben, zárt munkahelyen végzett közepesen nehéz fizikai munka. Jellemző szakmai tevékenységek: Textíliák, bőr-, szőrme-, textilruházati termékek tisztítása, színezése, fonalak színezése.

A munka bizonyos fokig balesetveszélyes.

A következő egészségkárosító tényezőkre lehet számítani: meleg, pára, vegyi ártalom.

Szükséges tulajdonságok, egészségi követelmények

A felsorolt tulajdonságokat, egészségi követelményeket érdemes figyelembe venni a szakmaválasztáskor, de tudni kell, hogy ezek általában nem hivatalos előírások.

A szakképesítés megszerzését és a munkavégzést megkönnyítik a következő tulajdonságok:

- figyelem-összpontosítás,
- gyors helyzetfelismerés,
- jó emlékezőképesség,
- önálló munkavégzés,
- színérzék.

Az alábbi egészségi problémák esetén a szakképesítés megszerzése nem lehetséges (illetve nem ajánlatos):

- az átlagosnál gyengébb testi fejlettség és izomerő,
- a statikai rendszer és a mozgásszervek azon elváltozásai, amelyek a munkavégzést akadályozzák,
- a végtagok (főleg a kar és a kéz) azon károsodásai, amelyek a munkavégzést akadályozzák,
- a szív és a keringési rendszer súlyosabb elváltozásai,
- a gyomor-bélrendszer elváltozásai,
- vesebetegségek,
- pajzsmirigy túltengés,
- krónikus légzőszervi megbetegedések,
- allergiás hajlam, illetve megbetegedések (asztma, ekcéma),
- a kéz krónikus bőrelváltozásai,
- krónikus bőrelváltozások,
- krónikus fül- és szemgyulladás,
- a vegetatív idegrendszer gyengesége,
- gyengélátás,
- csökkent látás,
- színtévesztés.

Egyéb felvilágosítást szerezhet a szakmákkal kapcsolatban:

- KépezdMagad (<http://kepezdmagad.hu>) – képzési adatbázis
- PályaKezdd (<http://palyakezdd.hu/>) – e-learning tananyag pályakezdőknek
- Palló (<http://palló.bmknet.hu/helpdesk/>) – felnőtt-képzési információs rendszer
- Ring Képző Központ (<http://ringszki.hu/>)

A részmodul 3. foglalkozásának célja, hogy kézzelfoghatóbbá tegye a diákok számára a szakma elvárásai és a személy adottságai, tulajdonságai közötti megfelelés koncepcióját, illetve az élethelyzet, az élet adott szaka-

szában jelentkező magánéleti szerepek és a munkaszerepek összeillesztésének kihívásait és kölcsönhatását. A feladatlap célja itt elsősorban a páros munka strukturalása. A pedagógus – mint az adott csoport szakértője – természetesen megválogathatja, hogy mely elemeket használ fel. Felhasználható a foglalkozás beszélgetés indítójának, amely segít előhívni személyes élményeket, gondolatokat, véleményeket. Felhasználható a foglalkozás arra, hogy elsősorban az információszerzés és -keresés műveletét gyakoroltassuk – ebben az esetben a feladatlap egyes lépései, keresési feladatai kerülnek előtérbe. A foglalkozás a maga komplexitásában akkor hajtható végre, ha az előfeltételként szükséges asszertív kommunikáció és együttműködési készségek megfelelő szintűek (lásd alább). A differenciálás nem csak úgy hajtható végre, hogy a foglalkozás egyik vagy másik elemét hangsúlyozzuk inkább, hanem diákok szerint is – pl. a nagyobb önállósággal, magasabb szintű információkeresési jártassággal rendelkezők valóban páros feladatként hajtják végre teljes egészében vagy részenként, míg a többiek például a pedagógus vezetésével folyó beszélgetésben vesznek részt. Ha nem teljes egészében valósítottuk meg a foglalkozást, akkor az a későbbiekben újból elővehető.

A részmodul 4. foglalkozásának célja, hogy kézzelfoghatóbbá tegye a csapatépítés során felmerülő szempontokat és a vállalkozások indítása körüli teendőket, valamint az ehhez kapcsolódó kritikai gondolkodást. Itt ismét többféleképpen valósítható meg a foglalkozás. Megállhatunk a munkakeresés-kínálat folyamatai után, a hirdetés feladását és a csapatalakítást követően. Ha a csoport szintje lehetővé teszi, akkor továbbléphetünk a vállalkozás megalakítására is. Itt célnak tekintjük azt, hogy minél több ötlet és szempont merüljön fel, nem a tökéletes tervezés és nem a valódi vállalkozásindítás kritériumainak való megfelelés a cél. Inkább annak megérettetése fontos, hogy összetett tervezési folyamatnak kell megelőznie egy vállalkozás indítását ahhoz, hogy a siker reményében indíthassuk el. A csoport és a diákok szintjének megfelelő illesztés során a *7. mellékletben* lévő feladatlap feladataiból differenciáló módon válogathatunk is – nem kell mindegyik feladatot mindenkinek megoldania. A csoportmunkát segíthetjük azzal, ha a pedagógus javaslatot tesz arra vonatkozóan, hogy a csapatból ki milyen feladatot valósítson meg! A foglalkozás feltételezi, hogy a szükséges asszertív kommunikáció és együttműködési készségek megfelelő szintűek.

A részmodul 3. és 4. foglalkozása előfeltételnek tekintti, hogy a csoport már vette az együttműködési készségeket tartalmazó Alapvető munkavállalói és életpályaépítés 4. modulját, valamint az asszertív készségeket és a vállalkozásról információkat tartalmazó 5. modult. Ha ez még nem történt meg, úgy szükség szerint más szakmacsoport 4. részmoduljában található 3. és attól magasabb számozású foglalkozásaival behelyettesíthetőek ezek a foglalkozások.

Megjegyzés: Ha nem oldható meg, hogy az egész osztály egyszerre menjen munkahelyi megfigyelésre, akkor a csoport fele munkahelyi megfigyelést végez, és az iskolában maradókkal a 4. részmodul 3–4. foglalkozás végezhető el! Lásd részletesebben a témaleírást!

AJÁNLOTT FELDOLGOZÁSI MÓD

1. FOGLALKOZÁS

Szalmák végiggondolva

A szakmacsoporttal kapcsolatban a tanulók már megfelelő ismeretekkel rendelkeznek, ezeknek az ismereteknek a játékos rögzítésére szolgál.

Időigény

45 perc

Eszközök

- Tábla
- Íróeszköz

25 perc AKASZTÓFA

Egy önkéntes jelentkező kigondol a szakmacsoportból egy szakmát, majd a táblára annyi vízszintes vonalat rajzol, amennyi betűből áll a kiválasztott szakma neve, a többieknek betűket kell mondani, aki kitalálja, az írhatja a következőt.

Cél

A már meglévő ismeretek rögzítése, ráhangolás a tevékenységre.

Megbeszélés/Értékelés

Amelyik tanuló a legtöbb szakmát találja ki, jutalomban részesülhet.

20 perc KI VAGYOK ÉN?

A már ismert szakmákhoz sorban haladva mindenki írjon/mondjon egy tárgyat vagy fogalmat, ami eszébe jut, ez a feladat alkalmas ismétlésre, illetve még egyszer átgondolhatja a tanuló a véleményét, ez megkönnyíti a következő foglalkozás elvégzését is (esetleg segítségként felhasználhatók a 2. mellékletben szereplő kártyák is).

Cél

A szakmák, illetve a jellemző tevékenységek, tárgyak, helyzetek tudatosítása.

Forrás

2. részmodul 2. melléklet: Foglalkozások a könnyűipar szakmacsoportból – játékkártyák

A feladat menete

1. Mindenki húz egy kártyát, majd kiválaszt egy párt magának.
2. Úgy, hogy a társa ne lássa a kártyára írt szakmanevet, post-it-re írva a társa homlokára ragasztja.
3. A tanulók a teremben járálva kérdéseket tesznek fel egymásnak a fejükön lévő szakmával kapcsolatban.
4. Ki kell találniuk, melyik szakmát képviselik.

Megbeszélés/Értékelés

A jellemzett foglalkozások írólapja kerüljön a portfólióba.

2. FOGLALKOZÁS**Melyiket kedvelném?**

A rangsorba állítás segítséget nyújt a tanulónak ahhoz, hogy a későbbiekben könnyebben választhasson az őt érdeklő szakmák közül.

Időigény

45 perc

25 perc **RANGSORBA ÁLLÍTÁS**

A már ismert szakmákat mindenki állítsa olyan sorrendbe, amely azt fejezi ki, melyik szakmát választaná leginkább és melyeket nem.

Cél

A tanuló választásának megkönnyítése.

Forrás

1. *melléklet*: Foglalkozások értékelése

A feladat menete

1. A diákoknak adjuk oda a feladatlapot.
2. Mielőtt elkezdenék a munkát, ha van olyan szakma, amit nem ismernek, nézzék meg a <http://www.milegyek.hu/> weboldalon a szakma leírását és azt, hogy milyen tulajdonságok megléte előnyös! A pedagógus segítse a diákot az információkeresésben, ha szükséges.
3. Ezt követően válassza ki a diák azt a hármat, ami érdekelné.
4. Körkérdéssel mindenkinek adjunk lehetőséget arra, hogy megindokolja, hogy az egyik általa választott szakmát miért szeretné kipróbálni!

Megbeszélés/Értékelés

Az 1. *melléklet*: Foglalkozások értékelése kerüljön a portfólióba.

20 perc **ÁLLÁSKERESÉS**

Interneten/újságból keressenek munkát az adott szakmában, beszéljék meg a lehetőségeket. Írják ki egy írólapra az érdeklődésükre számot tartó állásajánlatot!

Cél

A későbbi munkakereséshez szükséges készségek fejlesztése.

Forrás

http://www.expressz.hu/searchResults.do?s_=1&s_qu_contents=varr%c3%b3n%c5%91&s_eq_categories=12&s_eq_regions=1

<http://www.profession.hu/hu/allasok/kw/cip%25F5>

<http://jobpilot.hu/>

Megbeszélés/Értékelés

Kötetlen beszélgetés keretében mindenki mondja el, milyen állást talált, mik a tapasztalatai.

A tanulók által írólapra kiírt állásajánlatok kerüljenek az iskolai portfólióba.

3. FOGLALKOZÁS**Hogyan tovább?**

A szakma kiváncsi és a személy tulajdonságainak összeállításán túl az életpálya fordulópontjának érzékelése szerepjáték keretein belül.

Időigény

2 x 45 perc

Eszközök

- Internet-hozzáféréssel rendelkező számítógépek

10 perc **NAPNYITÓ**

A választott jégtörő játék függvénye.

Cél

A „megérkezés” támogatása.

Forrás

Játékgyűjtemény c. kiadvány, Dobbantó Diáktámogató füzetek 3

http://www.fszk.hu/dobbanto/szakmai_anyagok/jatekgyujtemenyjav-szerkST.pdf

A feladat menete

A kiválasztott jégtörő gyakorlatnak megfelelően.

80 perc **MI LEGYEN?**

Szerepjáték a szakma kiváncsi és a személy tulajdonságai összeállításának, valamint az életpálya fordulópontjának érzékelésével.

Cél

Felhívni a résztvevők figyelmét a szakma követelményei és a személy tulajdonságai közötti megfelelés, összeállítás fontosságára. Továbbá cél: érzékelteni az életpálya fordulópontjainak jelentőségét a játék keretein belül. Emellett célnak tekintjük az információkeresés gyakorlatát is.

Forrás

2. *melléklet*: Mi legyen? – szerepkártyák

3. *melléklet*: Mi legyen? – feladatlap

4. *melléklet*: Együttműködési önértékelési lap

A feladat menete

1. Alakuljanak párok!
2. Páronként kapjanak/húzzanak a diákok egy szerepkártyát (a pedagógus természetesen másféle kártyákat is összeállíthat), és kapják meg a feladatlapot (3. melléklet). A feladatlap célja, hogy segítse a páros munkát. A csoport szintjéhez és az egyéni jellemzőkhöz való alkalmazkodás jegyében megválasztható, hogy a feladatlap feladatai közül melyek megoldását kínáljuk a diákoknak.
3. A pár tagjai egymással beszélgetve alakítsák ki saját álláspontjukat, és egymást segítve keressék meg a feladatlap megoldásait.
4. A párok játsszák el a helyzetet, amikor felváltva vannak a tanácskérő és a tanácsadó helyzetében. Fontos az asszertív kommunikáció szabályainak betartása! (A feladatnak ezt a lépését csak akkor valósítsuk meg, ha a csoport érett rá, és az asszertív kommunikációval foglalkozó Alapvető munkavállalói és életpályaépítés 5. modulját már feldolgoztuk!)
5. A párok mutassák be megoldásaikat úgy, hogy egy-egy kérdésnél rávilágítsanak véleményük hasonlóságára és különbözőségére is. Fontos az asszertív kommunikáció szabályainak betartása!
6. A bemutatások során főszereplőnként táblázatosan gyűjtsük össze a felmerülő szempontokat: lakhely, végzettség, életkor, élethelyzet, személyes tulajdonságok, javasolt szakma és lehetséges foglalkozások és elhelyezkedési lehetőségek.
7. Érzékeltesük a képzettség és a foglalkozás közötti különbséget a beszámolók kapcsán!
8. Emeljük ki, hogy az életünk során sokféle szerepet betöltünk, és egyik-másik szerepünk a munkavállalásra vonatkozó elképzeléseinket is befolyásolja.
9. A feladat zárásaként töltsse ki minden diák a 4. mellékletben található „Együttműködési önértékelési lap” c. értékelő lapot.

Megbeszélés/Értékelés

A 3. melléklet: Mi legyen? – feladatlap kerüljön a portfólióba.

A 4. melléklet: Együttműködési önértékelési lap kerüljön a portfólióba.

Változatok

Amennyiben még nem zajlottak le együttműködési gyakorlatok (Alapvető munkavállalói és életpályaépítés 4. modul) vagy az asszertív kommunikáció gyakorlatai (Alapvető munkavállalói és életpályaépítés 5. modul), akkor:

- dönthetünk úgy, hogy egyéni feladatként adjuk a javaslatok megformálását, és teljes egészében cso-

portos megbeszélésként moderáljuk az eredmények bemutatását,

- de hozhatunk olyan döntést, hogy elegendő, ha csak az „ÉN”-re vonatkozó részeket töltik ki a diákok az Együttműködési önértékelési lapon (4. melléklet).

A csoport szintjéhez és az egyének szükségleteihez való alkalmazkodás megvalósítható úgy is, ha:

- csak néhány diák végzi párban a feladatlap feladatainak megoldását, a többi diákkal didaktikusan csoportban végezzük el az internetes információrákeresések folyamatát,
- s úgy is, ha a feladatlapnak csak a csoport és az egyének szintjének megfelelő feladatait kínáljuk megoldásra.

4. FOGLALKOZÁS

Színes paletta

Partnerek keresése és kiválasztása egy vállalkozásban.

Időigény

3 x 45 perc

Eszközök

- Internet-hozzáféréssel rendelkező számítógépek
- Filctoll, színes kréta vagy vízfesték
- A3-as rajzlap
- Kartonlapok
- Gyurmaragacs

115 perc SZÍNES PALETTA

Álláshirdetés feladása, partner keresése vállalkozáshoz, tervek készítése.

Cél

Egy vállalkozáshoz egy csapat összeválogatása szempontjainak észlelése, tervek készítés.

Forrás

5. *melléklet*: Színes paletta – szerepkártyák
 6. *melléklet*: Színes paletta – hirdetések
 7. *melléklet*: Színes paletta – feladatlap

A feladat menete

1. Mindenki húzzon/kapjon egy szerepkártyát! (Szükség szerint vegyünk ki a kártyákból, lehetőleg úgy, hogy minden bennmaradó szakmából két különböző életkor álljon rendelkezésre.)
2. Mindenki keresse meg az ugyanazzal a szakmával rendelkező személyt! Így párban nézzenek utána, hogy milyen munkát végez az adott képzettséggel rendelkező személy, pl. a <http://milegyek.hu> -n.
3. Ezt követően mindenki válasszon magának új párt! Hangsúlyozzuk, hogy a szerepeket és az életkort nem lehet megváltoztatni!
4. Mondjuk el a következő kerettörténetet:
 „Most frissen kapták kezükhöz a képzettségükről szóló bizonyítványt, és nem kaptak munkát sehol. Arra gondolnak, hogy lakberendezési, lakást díszítő tárgyakat készítő és forgalmazó vállalkozásba kezdhetnének.”
  - Beszéljük meg, hogy mi szerepel egy hirdetésben! (Pl. amikor kínálkozik valaki munkára, akkor a végzettségét, a tapasztalatait, erős oldalait mutatja be, amikor állást kínálnak, akkor

elvárásokat fogalmaznak meg: képzettségre, tapasztalatra vonatkozóan, de megfogalmazzák azt is, hogy milyen munkafeltételeket kínálnak, milyen típusú munkát kell végezni.)

- Minden pár készítsen el egy hirdetést, hogy kiket keresnek a csapatba!
  - Minden pár készítsen egy álláskereső hirdetést is, amiben ajánlják magukat, ezekhez űrlapokat és ötleteket a 6. *mellékletben* találhatunk. (Természetesen a nehézségi szintet az határozza meg, hogy mennyire kell önállóan dolgozniuk, mennyi segítséget adunk hozzá. Így elképzelhető, hogy elég, ha arra kérjük őket, nézzenek meg hirdetéseket, és annak mintájára írjanak egyet. A feladatlap helyett kérhetjük, hogy számítógépen készítsék el, és nyomtassuk ki!)
5. Tegyük ki gyurmaragaccsal a hirdetéseket, és keressék meg a csapat többi tagját! (Ne korlátozzuk a nagyságot – optimálisan két nagyobb csoport megalkulása várható, ha minden szakmából egy-egy kerül a csapatba.) *Ebben a szakaszban a pedagógusnak moderálnia kell a folyamatot, hogy senki se maradjon ki vagy maradjon magára...*
  6. Amikor kialakult egy-egy csoport, akkor egy csoportba üljenek le. A csapat készítsen összeggést arról, hogy milyen képzettségek és milyen emberi tulajdonságok vannak a csapatban! Milyen képzettség vagy tulajdonság hiányzik a csapatból?
  7. A csapatokból egy-egy ember jellemezze a csapatot a képzettségek és a tulajdonságok mentén!
  8. Megbeszélés:
    - Milyen szakmák vannak a csoportban? – Kellően változatosak-e? Valóban biztosítja-e a vállalkozás több lábon állását?
    - Milyen életkorúak a csapat tagjai? – Járjuk körül, hogy mi lehet a jelentősége annak, ha van nagyobb élettapasztalattal rendelkező is a csapatban, mi lehet az előnye vagy hátránya annak, ha csak egykorúak vannak egy csapatban?
    - Ki érezte, hogy ő kezdeményezi a csapattagságát és ki érezte úgy, hogy őt hívták?
    - Ki miért választotta a csapatot? Vagy fordítva – kiket miért választottak a csapatba?
    - Hangsúlyozzuk, ahhoz, hogy egy csapat valóban jól tudjon működni, nemcsak a sokszínű szakmai képzettségre van szükség, hanem a különböző csapatszerepeket megvalósító kiegyensúlyozott jelenlétére is!

Ha lassan készültek el a hirdetések, itt abba hagyható a játék. Ha legalább 30 perc van még, akkor tovább vihető.

9. Ha tovább visszük a feladatot és szükségesnek látjuk, akkor két nagy csoport alakítható ki és működtethető egy-egy vállalkozásként – ez a diákok terhelhetőségének ismeretében dönthető el.
10. A csapatoknak adjunk egy-egy feladatlapot (7. melléklet). A cél az, hogy a kijelölt feladatokat a csapat feladatlapján megoldják, de a csapat minden tagja együtt dolgozhat ezen. (A feladatlapon szereplő feladatok közül a rendelkezésre álló idő és a diákok érdeklődésének, fejlődési szükségleteinek függvényében jelöljük ki, hogy melyeket valósítják meg!)
11. Megbeszélés:
  - Minden csoport mutassa be a vállalkozás nevét és a hozzá elkészült cégért.
  - Milyen tárgyakat kínálnak eladásra? Hasonlítsuk össze a listákat! Melyik csoportnak volt olyan ötlete, amelyik másik csoportnál nem szerepelt?
  - Melyik csoportnak volt olyan szempontja, hogy mit kell számba venni a vállalkozás indításánál, ami a többi csoportnál nem szerepelt?

Megbeszélés/Értékelés

Az elkészült hirdetések (6. melléklet) és a csoport feladatlapja (7. melléklet) kerüljön a portfólióba!

Változatok

- A hirdetések elkészítéséhez nyújtott segítség mértékével könnyebbé vagy nehezebbé tehető a feladat.
- Ha számítógép használatával kapcsolatos készségek fejlesztésre szorulnak vagy éppen jutalom forrását jelentik, akkor kérhetjük a hirdetések számítógépes megalkotását is.
- A 7. melléklet feladatlapjáról kiválogathatók a csoporthoz illeszkedő feladatok!
- Ha még a diákok nem tanultak az asszertív kommunikációról (Alapvető munkavállalói és életpálya-építési 5. modul), akkor ezen gyakorlat helyett más szakmacsoport 4. moduljában található játék is választható.

20 perc **NAPZÁRÓ ÉRTÉKELÉS**

A részmodul zárása és napzárás.

Cél

A részmodul és a nap lezárása.

Forrás

8. melléklet: SMS-küldés – feladatlap

A feladat menete

1. Írjuk fel a táblára a részmodulban előforduló tevékenységeket!
  - Akasztófa
  - Szakmajellemzők
  - Szakmák rangsorba állítása
  - Álláskeresés
  - Mi legyenek? – tanácsadás a fiataloknak
  - Színes paletta: hirdetés készítése
  - Csapattagok megtalálása
  - Névválasztás
  - Kínált termékek listája
  - Mi kell a vállalkozás alapításához?
  - Cégérvéskészítés
2. Osszuk ki a 8. melléklet feladatlapját, és mindenki írjon egy SMS-t a részmodulban szereplő kedvenc tevékenységéről (maximum ötven betű!). Mondhatunk példákat is, pl. a Mi legyenek? feladat jó volt, mert...
3. Az elkészült SMS-eket gyűjtsük össze, és az idő függvényében vagy az összeset, vagy néhányat olvassunk fel!

Megbeszélés/Értékelés

A 8. melléklet: SMS-küldés kitöltve kerüljön a portfólióba!

Változatok

Ha a diákok már elég jól ismerik egymást, megpróbálhatják kitalálni, hogy ki küldte az SMS-t. Ebben az esetben az aláírást ne olvassuk fel!

A részmodulban

Ráhangelést szolgáló feladatok:

- Akasztófa

Elsajátítást támogató feladatok:

- Szakmajellemzők
- Mi legyenek?
- Színes paletta

Alkalmazást gyakoroltató feladatok:

- Szakmajellemzők
- Rangsorba állítás
- Álláskeresés
- Mi legyenek?
- Színes paletta

ÉRTÉKELÉS

A portfólióba kerülnek:

- A „Szakmajellemzők” c. feladatnál az írólapra készített foglalkozásjellemezések.
- A „Rangsorba állítás” c. feladatnál kitöltött *1. melléklet*.
- Az „**Álláskeresés**” c. feladatnál írólapra kiírt **állásajánlatok**.
- *3. melléklet*: Mi legyen? – feladatlap
- *4. melléklet*: Együttműködési önértékelési lap
- *6. melléklet*: Színes paletta – hirdetések
- *7. melléklet*: Színes paletta – feladatlap
- *8. melléklet*: SMS-küldés

FORRÁSOK

Álláskereső oldalak:

pl:http://www.expressz.hu/searchResults.do?s_=1&s_qu_contents=varr%c3%b3n%c5%91&s_eq_categories=12&s_eq_regions=1

<http://www.profession.hu/hu/allasok/kw/cip%25F5>

<http://jobpilot.hu/>

<http://milegyek.hu/>

<http://www.epalya.hu/>

1. MELLÉKLET

Foglalkozások értékelése

Az alábbi szakmák mindegyikénél a megfelelő oszlopba tett X-szel jelezd, mennyire szívesen csinálnád!

Ha valamelyiket nem ismered, a <http://www.milegyek.hu/> oldalon a szakma nevének beírásával rövid ismertetőt olvashatsz, és azt, hogy milyen tulajdonságok megléte előnyös az adott szakma esetében.

Írd le külön azt a hármat, amelyik leginkább tetszene.

						
1.	Bőrdíszműves					
2.	Cipőkészítő					
3.	Fonó					
4.	Bőrgyártó					
5.	Kötőipari konfekciós és fehérnemű-készítő					
6.	Kalapos, sapkakészítő					
7.	Szövő					
8.	Kelmefestő					
9.	Bőripari szabász					
10.	Kötöttáru-készítő					
11.	Varró munkás					
12.	Konfekcionáló szabász					
13.	Cipőfelsőrész-készítő					
14.	Kötő					
15.	Nemszöttkelme-gyártó					
16.	Szörme- és bőrkonfekcionáló					

Ami a leginkább tetszene:

1. ....

2. ....

3. ....

Ezek esetében nézd meg a szakmák leírását a

http://www.kepezdmagad.hu/?p=szakma_kereso&lang= oldalon, és tájékozódj a pályaal-
masság feltételeiről is!

Ez kerüljön a portfóliódba!

2. MELLÉKLET

Mi legyen? – szerepkártyák

Kivágni szükséges!

Loránd szívesen dolgozna bőrrel. 20 éves. Sikeresen befejezte a 8. általánost, de utána nem ment továbbtanulni. Egy kisvárosban lakik, ahol nyáron sok turista megfordul. Loránd munkanélküli, és szeretne valamilyen képesítést szerezni. Komoly párkapcsolata van, és szeretne a közeljövőben családot alapítani. Lenne is egy kereskedő, aki szívesen eladná üzletében a Loránd által készített tárgyakat.

Gedeon 19 éves. Szívesen dolgozna bőrrel, de nincs meg a 8. általános iskolai végzettsége. Bár van némi földje, amin szüleivel együtt gazdálkodik, de szeretné, ha többféle dologgal foglalkozva biztosabb lenne a megélhetése. Gedeon egy kisebb településen lakik a Hortobágy közelében, ahol működik egy lovarda, és többen is foglalkoznak állatokkal a környéken. Nem szeretne elköltözni, mert szülei számítanak a segítségére.

Dáriusz sikeresen érettségizett, de eddig nem találta a helyét. 24 éves. Egy nagyvárosban lakik. Kéz ügyességével már az iskolában is kitűnt, és most is sokat barkácsol. Szívesen dolgozna bőrrel, mint anyaggal. Nem nagyon szeret állni és járkálni, leginkább azt szereti, ha egy helyben ülhet. Szereti, ha emberekkel is elbeszélgethet. Egy év múlva tervezi esküvőjét.

Leila korán abbahagyta az iskoláit, mert családot alapított. Így éppen csak befejezte az általános iskolát. Most, 26 évesen is otthon van gyermekeivel. Sokat megspórolt azzal eddig is, hogy maga készíti el a gyermekek ruháit. Most azt fontolgatja, hogy otthon dolgozzon, mert a gyermekek már nagyobbacskák, és jutna rá ideje. A családi költségvetés is rászorulna az így keresett pénzre.

Dezső 22 éves, és mindig is szívesen foglalkozott természetes anyagokkal. A faluban, ahol lakik, elsősorban mezőgazdasággal foglalkoznak, de neki nincs ehhez igazán kedve. Mindig is dolgozott a mezőgazdaságban – így erős keze van. Nem bánja, ha foglalkoznia kell vele, de más foglalkozást szeretne. Van egy kis földje, de nem túl jó minőségű. Nem szeret a szabadban dolgozni. Nem szeret egy helyben mereven ülni, de ácsorogni sem.

Laura eddig kézbesítő volt – szerette, hogy egyszerre többféle dologgal is kell foglalkozni, és emberekkel lehet együtt. Most, 24 évesen munkanélkülivé vált. A 10. osztály után hagyta abba az iskolát. Laura egy nagyváros közelében lakik, ahol könnyűipari gyár van. Mindig szeretett ruhaanyagokat nézegetni, és jó szeme van a színekhez is. Mindig is szerette, ha történik körülötte valami. Többen azt mondják róla, olyan, mint a higany.

Karola nagyon kreatív. 19 éves. Mindig meglepi a körülötte élőket. Jó érzéke van a formákhoz és a színekhez is. Jól le tudja rajzolni, amit elképzeli, és meg is tudja csinálni azt. Felvételizett ugyan főiskolára, mert a környezete erre unszolta, de ő inkább a két kezével szeretne dolgozni. Eddig is sokféle kézműves dologgal foglalkozott. Szereti, ha valamit ő maga hozhat létre. Jól tud bánni az emberekkel is. Karola városban él, egy apró szobában a nagymamájánál.

Beatrix egy kis faluban lakik. 23 éves. Eddig takarítónő volt, de így mindig vagy nagyon korán, vagy nagyon későn kellett dolgoznia. Úgy gondolja, ha szakmát tanulna, akkor ő is olyan munkahelyen dolgozhatna, ahol 8-tól délután 5-ig dolgoznak. Ez azért is fontos neki, mert egy év múlva tervezi, hogy megházasodik, és minél hamarabb szeretne családot is alapítani. 8. általános végzettsége van. Nagyon biztos keze van, és jó szemmértékkel rendelkezik. Szereti, ha vannak körülötte emberek, de nem feltétlenül szeret sokat társalogni. Szívesen üldögél, szabad idejében is inkább csak TV-t néz vagy olvasgat, szeret kézimunkázni is. A közelben, félórnyira van egy nagyobb város, de nem szívesen szakadna el a megszokott környezetétől, barátaitól, ismerőseitől.

3. MELLÉKLET

Mi legyen? – feladatlap

1. Milyen szakképesítést/szakképesítéseket érdemes a főhősnek szereznie? (Vegyétek figyelembe a személy életkorát és meglévő iskolai végzettségét, képességeit is! Elsősorban a könnyűipar szakmacsoporton belül gondolkodjatok! Ebben a <http://www.milegyek.hu> lap segíthet, ha beírájátok a szakmát, megmondja, milyen tulajdonságok előnyösek!)

.....

2. Miért? (A főszereplő mely tulajdonságai támogatják ezt a választását?)

.....

3. A főszereplő élethelyzetében melyik képesítés megszerzését ajánlanátok neki? Miért?

.....

4. Keressétek meg a képesítésekkel betölthető foglalkozásokat és leírásukat! Soroljátok fel őket! (Ehhez használható a <http://www.epalya.hu/tanulas/kepzettseg.php> oldal, ahol a képzettség beírása után a keresés beütésével megláthatjátok, hogy milyen foglalkozásokat és jellemző munkaköröket lehet a képzettséggel betölteni.)

.....

5. Mindezek alapján melyik szakképesítés megszerzését ajánlanátok?

.....

6. Hol szerezheti meg ezt a képesítést a főhős?

.....

7. Mennyi idő alatt szerezheti meg a főhős ezt a képesítést?

.....

8. Hol helyezkedhetne el a főhős (textilüzem, vállalkozás, bőrfeldolgozó gyár stb.)? (Ez a 4. pontban ismertetett módon, a foglalkozás leírásából olvasható ki!)

.....

9. Ha önálló vállalkozásba kezdene a főhős, milyen tárgyakat érdemes készítenie? Miért?

.....

A feladatok megoldásában segíthetnek az alábbi honlapok:

<http://www.milegyek.hu>

<http://www.epalya.hu/>

<http://www.okj2006.hu/>

Ez kerüljön a portfóliódba!

4. MELLÉKLET

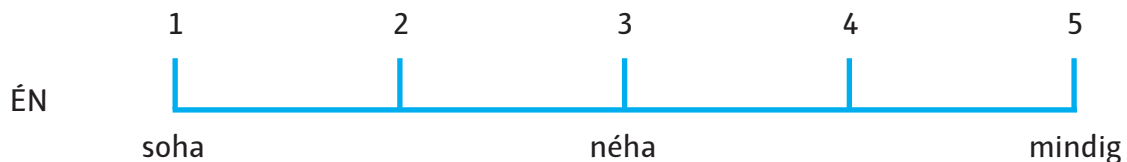
Együttműködési önértékelési lap

Név: .....

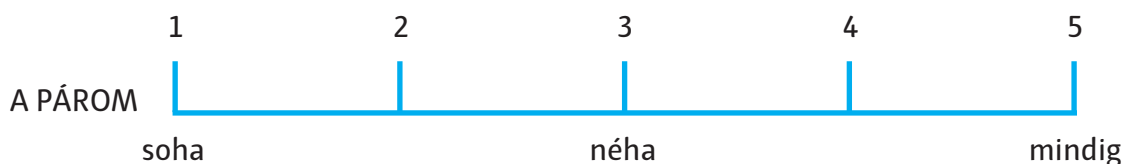
Dátum: .....

Tegyél x-et a véleményed tükröző helyre az egyeneseken!

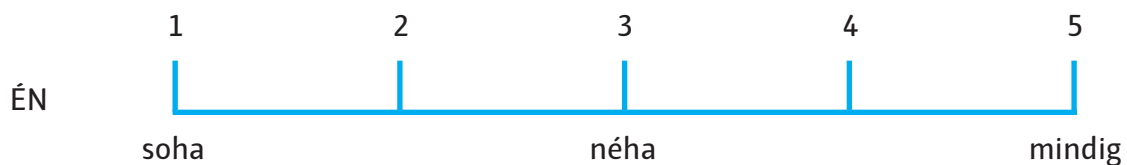
Ötleteimmel és információkkal hozzájárultam a feladat sikeres megoldásához.

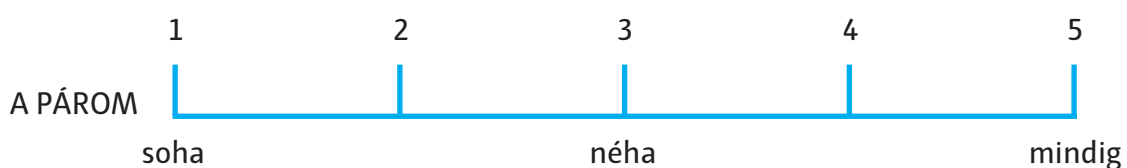
A párom ötleteivel és információival hozzájárult a feladat sikeres megvalósításához.

Segítséget kértem, ha erre szükség volt.

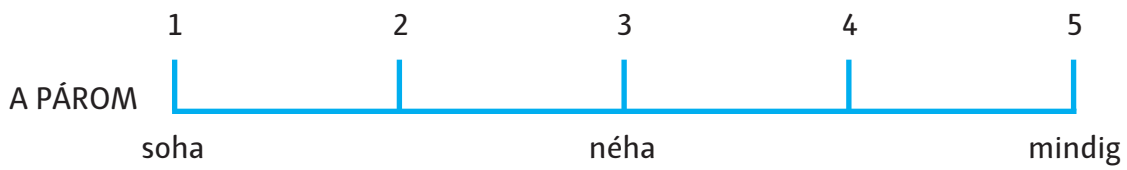
A párom segítséget kért, ha erre szüksége volt.

Segítettem a páromat a tanulásban.

A párom segített a tanulásban.

5. MELLÉKLET

Színes paletta – szerepkártyák

Előre kivágandó!

30 éves bőrtárgykészítő vagy, aki ért a pénzügyekhez	18 éves szőrmeipari megmunkáló, szőrmefestő vagy, aki ért a holmik ízléses összeválogatásához
35 éves lakástextil-készítő vagy, aki előrelátó és jól tervez	19 éves bolti eladó vagy, aki könnyen teremt emberekkel kapcsolatot
31 éves kötő vagy, aki tudja, hol lehet a legkedvezőbb áron megszerezni dolgokat	23 éves textiltermék-összeállító vagy, aki a legtöbb társaságban a csapatot összetartó erő
28 éves szőrmeipari megmunkáló, szőrmefestő vagy, aki ért a holmik ízléses összeválogatásához	24 éves szőr- és tollfeldolgozó vagy, akire mindig lehet számítani, ha segítség kell
29 éves bolti eladó vagy, aki könnyen teremt emberekkel kapcsolatot	20 éves bőrtárgykészítő vagy, aki ért a pénzügyekhez
33 éves textiltermék-összeállító vagy, aki a legtöbb társaságban a csapatot összetartó erő	25 éves lakástextil-készítő vagy, aki előrelátó és jól tervez
34 éves szőr- és tollfeldolgozó vagy, akire mindig lehet számítani, ha segítség kell	21 éves kötő vagy, aki tudja, hol lehet a legkedvezőbb áron megszerezni dolgokat
38 éves asztalos vagy, aki ért a pénzügyekhez	28 éves asztalos vagy, aki ért a pénzügyekhez

6. MELLÉKLET

Színes paletta – hirdetések

Ha munkára keresünk valakit/valakiket:

- milyen végzettsége/képzettsége legyen,
- mit kell csinálnia,
- milyen tulajdonságai legyenek?

Pl.: *Bőrdíszműves és lakástextil-készítő keres induló lakberendezési vállalkozásához asztalost, valamint szőr- és tollfeldolgozót (milyen végzettségű embereket?) Somogy megyében (hol?). Fontos tulajdonságok: szakmaismeret, kezdményezőkézség (mi a jelentkezőtől az elvárás, milyen tulajdonságai legyenek?).*

Ha munkára ajánlkozunk vagy munkát keresünk:

- mi a végzettségünk,
- milyen jó tulajdonságaink vannak,
- milyen dolgok előállításában, végzésében vagyunk különösen jók?

Pl.: *Pályakezdő bőrdíszműves és lakástextil-készítő keres Zala megyében (hol?) munkalehetőséget. Kiválóan értünk a színek összeválogatásához (mihez?). Pontosan és megbízhatóan szállítunk (miben vagyunk ügyesek?) határidőre. Ha szükség van rá, szívesen *kisegítünk a boltban is* (mit ajánlunk még?). *Jól tudunk együtt dolgozni, csapatban* (milyen előnyös tulajdonságaink vannak?).*

A hirdetések megírásához ötleteket lehet kapni, ha tájékozódtok a szakma jellemzőiről a <http://milegyek.hu/> lapon, és megnézték álláshirdetéseket is!

A hirdetések díszíthetők is!

MUNKATÁRSAT KERES

..... -t és ..... -t keres induló lakberendezési
vállalkozásához .....

.....

.....

.....

.....

.....

ÁLLÁST KERES

Pályakezdő ..... és ..... keres munkale-
hetőséget .....

.....

.....

.....

.....

Ez kerüljön a portfóliódba!

7. MELLÉKLET

Színes paletta – feladatlap

1. Milyen képzettségű személyek állnak rendelkezésre a vállalkozás elindításához?

---

2. Milyen vállalkozási ötletek fogalmazhatóak meg? Karikázzátok be azt, amelyik megvalósítását kidolgozzátok!

---

3. Mi lesz a vállalkozás neve? Ellenőriztétek, hogy nem foglalt-e már a név! (Ennek ellenőrzését a <http://www.cegbirosag.com/> oldalon tehetitek meg!

---

4. Milyen termékeket állít majd elő a vállalkozás? Gondoljatok a piaci helyzetre, a fizetőképes vevőkre is! Készüljön terméklista! (Csillaggal jelöljétek meg azokat a termékeket, amelyeket a vállalkozás termel és forgalmaz is!)

---

5. Készítsetek céget a vállalkozáshoz! Ehhez kaptok csomagolópapírt és filctollakat.

A további kérdések megválaszolásához segítenek az alábbi linkek:

<http://hu.shvoong.com/social-sciences/economics/1721003-bt-kft-%C3%A9s-rt-v%C3%A1llalkoz%C3%A1si/>

http://vallalkozokedv.webkatalogus.com/v_formak.html

<http://www.seed.hu/> (Ezen belül a vállalkozói tudástár menüpont.)

6. Milyen vállalkozási formában gondolkodtok?

---

7. Milyen dolgokról kell gondoskodni, mielőtt elindulhat a vállalkozás? Gondoljatok hivatalos iratokra, a munkaeszközök és a munka helyének megtervezésére és arra a pénzre is, amibe mindez kerül!

Amire szükség van

Ft

a)	.....	.....
b)	.....	.....
c)	.....	.....
d)	.....	.....
e)	.....	.....
f)	.....	.....
g)	.....	.....
h)	.....	.....
i)	.....	.....
j)	.....	.....
k)	.....	.....

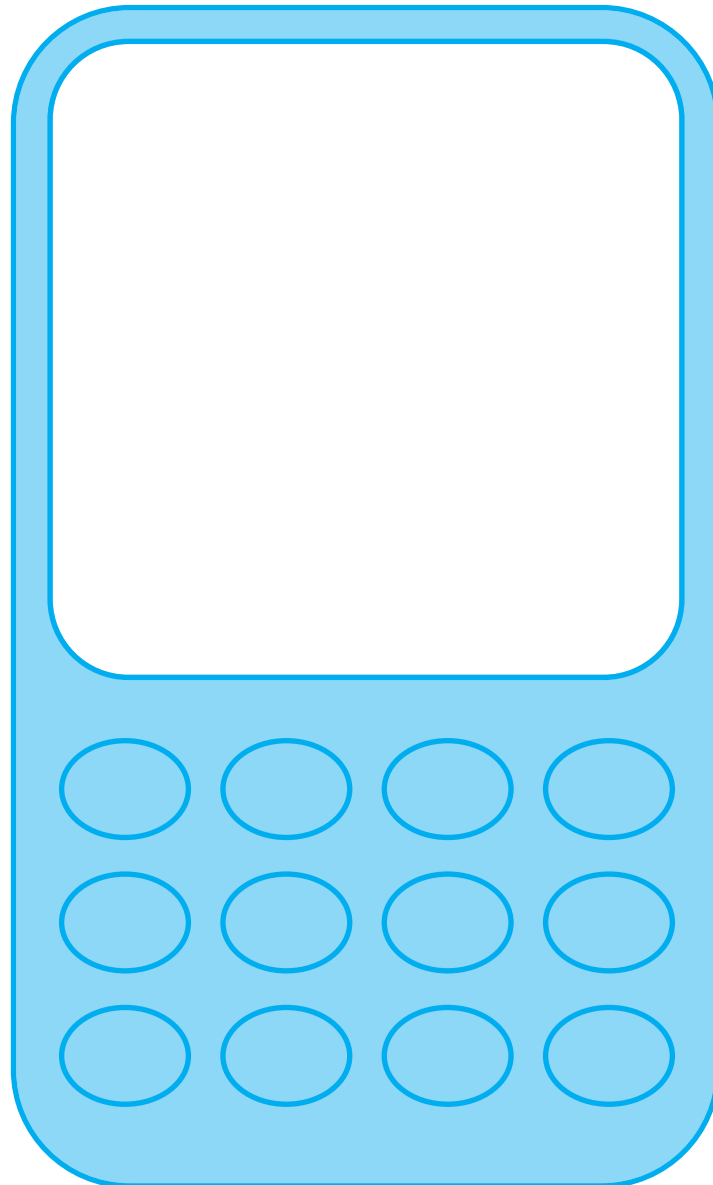

Ez kerüljön a portfóliódba!

8. MELLÉKLET

SMS-küldés – értékelő lap

 Ez kerüljön a portfóliódba!

